Hållbarhetsredovisning 2020

VÄLKOMMEN IN!

BERTEGRUPPEN

Innehållsförteckning

I mer än 450 år har vi brukat jorden runt Slöinge.

Vi har tagit hand om djur, malt mjöl och tillverkat glass. Generationer av lyckanden och misslyckanden, gemenskapen i bygden och lärdomar från hela världen har tagit oss hit. Livskraftiga jordar, bra råvaror, kunniga medarbetare och hållbar lönsamhet är vår framgång. Vi vill framåt och ska fortsätta att utmana oss själva, lära oss nytt och odla vår framtid. Det vi sår idag får vi skörda imorgon.

INTRODUKTION
- Året i korthet 3
- Krönika 4
- Om hållbarhetsredovisningen 5

HÅLLBARHET
- Detta är Bertegruppen 6
- Bertegruppens värdeord 7
- Vår hållbara affärsstrategi 8
- Våra steg mot full hållbarhet 10
- Bertegruppens värdekedja 12
- Väsentliga hållbarhetsfrågor 13
- Våra intressenter 14
- Vårt klimatavtryck 15
- Människorna som påverkas 16

MEDARBETARE
- Att jobba med oss 17
- Så jobbar vi med utbildning 19

BERTE GÅRD
- Intervju VD Henrik Stenström 20
- Året i korthet 21
- På väg mot fossilfri mångfaldsgård 22
- Hållbar energi på gården 23
- Gårdens biogasanläggning 24
- Biologisk mångfald 25
- Våra djur 27
- Samhällsdebatt kring djuromsorg 28

BERTE QVARN
- Intervju VD Johan Bäcklund 29
- Året i korthet 30
- Berte Qvarns samarbeten 31
- Växtförädling 32
- Vattenbruk 33
- En tacksam råvara 34
- Krav på leverantörer och kunder 35
- Resultat från 2020 36

SIA GLASS
- Intervju VD Stefan Carlsson 37
- Året i korthet 38
- Förpackningsfrågan 39
- Vi prioriterar svenska råvaror 40
- Råvaror som måste importeras 41
- Glassproduktionen växer 42
- Minskat svinn 43
- Mejeriproduktion påverkar klimatet 44
- Inköpspolicy och uppförandekod 45
- Våra kunders hållbarhetskrav 46

VÅR BYGD
- Bertegruppen + Slöinge = Sant 47

EKONOMI
- Lönsamhet och etiska affärer 48
- Stark lönsamhet trots pandemin 49
- Bertegruppens ledningsgrupp 50
- Kontakt 51

2020

ETT AXPLOCK AV HÄNDELSER FRÅN ÅRET SOM GÅTT.

Varje år är ett händelserikt år för Bertegruppen och dess medarbetare. Inte minst på hållbarhetsområdet. Längre fram i rapporten presenterar respektive företag sina aktiviteter och resultat mer i detalj – men här är ett litet smakprov!

Vi har ytterligare förstärkt strukturen och engagemanget i hållbarhetsarbetet – exempelvis genom aktiva

ABCD dialoger

BERTEGRUPPEN

Vi har förstärkt samarbetet i Bertegruppens ledningsgrupp och åstadkommit synergier inom ekonomi/administration och skapat en mer sammansvetsad företagsgrupp med gemensamt tänk kring medarbetarfrågor. Det tätare samarbetet har frigjort tid och gett mer struktur!

BERTEGRUPPEN

VI GJORDE VÅRT BÄSTA RESULTAT NÅGONSIN 2020 genom att slå det tidigare rekordåret 2019

Vi har gjort allt klart för att starta bygget av en ny vattenturbin i Suseån som kommer förse qvarnen med

30–40%

av det totala elbehovet samt förbättra vattenmiljö och miljön för fiskbestånden.

Vi har uppdaterat vårt mål för minskat klimatavtryck och skickat in ett godkänt

SBT

(Science Based Targets)

klimatmål i linje med Parisavtalet.

2020 – Ett av 450 år i framtidens tjänst

Att förvalta och utveckla Sveriges äldsta familjeföretag är ett ansvar som vi tar på största allvar. Det är ingen tung börda på våra axlar. Vår kärlek till arvet liksom den fina utvecklingen i våra bolag ger energi. Historien ger oss kunskap, vi får vår styrka från en hel bygd och att ständigt sträva efter maximal kvalitet – och ökad hållbarhet – är enormt inspirerande.

Det här är vår fjärde hållbarhetsredovisning med fokus på prioriterade områden som vi behöver jobba med för att förverkliga vår hållbara affärsstrategi. Vi beskriver det arbete vi gjort under 2020, det avtryck vi satt i Slöinge, i Sverige och på planeten – transparent och förhoppningsvis lättförståeligt. Det är viktigt för oss att vara öppna och ärliga. Vi vill vara trovärdiga. Vi vill redovisa fakta och resultat för att våra intressenter ska kunna jämföra oss med andra, för att de ska kunna välja produkter på marknaden som bäst motsvarar deras hållbarhetsförväntningar.

Redovisningen är helt digital. Vi redovisar nyckeltal för respektive bolag i egna kapitel. Gemensamma funktioner som HR och ekonomi redovisas gemensamt för hela Bertegruppen. En navigationslist överst gör det enkelt att hitta det du söker i redovisningen. Medarbetaravsnittet har fått en mer framskjuten plats än tidigare. Det är ingen slump. För oss är det av största vikt att våra medarbetare mår bra, trivs och känner stolthet över det vi tillsammans presterar!

> “
> För oss är det av största vikt att våra medarbetare mår bra, trivs och känner stolthet över det vi tillsammans presterar!

Så varsågod att klicka dig fram i 2020 årshållbarhetsredovisning. Den summerar allt från biogasfordon, vattenturbiner, utsläppssiffror och vårt fossilfria mångfaldsgårdsprojekt till kompetensutveckling, råvaruanvändning och hur vi hanterat en på många sätt unik global pandemi.

Vi är stolta över allt detta, men absolut inte nöjda. Vi måste bli ännu bättre på att anpassa och säkerställa att alla processer och beslut ligger till grund för hållbar utveckling både på kort och lång sikt – i enlighet med hållbarhetsprinciperna. Inte minst har vi lång väg kvar för att nå våra klimatmål – och vi behöver lära oss mer om vilka steg vi kan ta för att nå dem.

Vårt hållbarhetsarbete går därför vidare. Det är en positiv plikt och ett självklart ansvar. Eller som vår farfar Olof Stenström så ofta uttryckte det: ”Vi har inte ärvt jorden av våra föräldrar – vi har lånat den av våra barn.” Så rätt han hade!

LOVISA STENSTRÖM VD Bertegruppen
HELENA STENSTRÖM Hållbarhetschef Bertegruppen

Om hållbarhetsredovisningen

Det här är vår fjärde årliga hållbarhetsredovisning med fokus på de områden som vi behöver jobba med för att gå en livskraftig framtid till mötes. Redovisningen följer Årsredovisningslagen och är granskad av Bertegruppens styrelse. Allt är utformat för att så långt som möjligt ligga i linje med Global Reporting Initative. Redovisningen täcker Bertegruppens bolag Berte Gård, Berte Qvarn, SIA Glass och Slöinge Fryshus samt de vilande bolagen Susedalens Rastplats och Leringarna. Slöinge Fryshus AB är ett fristående dotterbolag men dess hållbarhetsresultat redovisas tillsammans med SIA Glass.

Detta är Bertegruppen

Redan år 1569 drevs qvarnen av anfäder till familjen Stenström. Det gör Bertegruppen till Sveriges äldsta familjeföretag. Idag är generation 14 verksam i Bertegruppen – Lovisa är verkställande direktör och Helena är hållbarhetschef. Per, som tillhör 13:e generationen och länge arbetat operativt i bolagen har nu trappat ner och är ledamot och hedersordförande i Bertegruppens styrelse.

BERTEGRUPPEN

Bertegruppen ägs till **70 procent** av familjen Stenström och till **30 procent** av BERTEBOS Stiftelse.

BERTEBOS Stiftelse instiftades 1994 av Olof och Brita Stenström. Den har som ändamål att främja undervisning och vetenskaplig forskning inom jordbruk, livsmedel och ekologi.

ÄGARRÅD OCH STYRELSE

Ägarrådet består av 13:e och 14:e generationens nuvarande och potentiellt blivande ägare. I detta forum diskuteras övergripande ägarfrågor.

Styrelsen för Bertegruppen har externa ledamöter (majoritet) och ägarrepresentanter. VD för respektive bolag samt bolagsgruppens hållbarhetschef deltar och rapporterar från respektive företag på styrelsemötena. En gemensam ledningsgrupp för Bertegruppen bestående av VD:ar, hållbarhetschef och HR-chef arbetar för att öka synergier och samarbete mellan bolagen.

BERTE GÅRD

På gården finns cirka 250 mjölkkor och lika många ungdjur och kalvar. En biogasanläggning förser gården med el. Gården brukar cirka 450 hektar mark och odlar foder till djuren, brödvete som levereras till Berte Qvarn samt raps. 50 hektar skog förvaltas. Till Berte Gård hör även tolv bostäder som hyrs ut.

BERTE MUSEUM

Nostalgimuseum som visar livet på landet i olika utställningar. Museet är en fristående ideell förening med en nära koppling till Bertegruppen. Här finns hantverksmiljöer, skolans olika epoker och den typiska lanthandeln. Föremålen har skänkts av privatpersoner. Det är framförallt Anders Stenström som har varit ansvarig för att samla in föremålen, som vi fortsätter att vårda för framtiden.

BERTE QVARN

Producerar, säljer och distribuerar kvalitetsmjöl till bagerier och livsmedelsproducenter samt via dagligvaruhandeln till hushåll i hela Sverige. Berte Qvarn är en av landets mest moderna qvarnar och har drygt 12 procents andel av den svenska qvarnmarknaden. Under 2020 byggdes en havreqvarn som togs i drift i januari 2021 och Berte Qvarn blev då, volymmässigt, den tredje största kvarnen i Sverige.

SIA GLASS

Vårt glassföretag har rikstäckning och en marknadsandel på drygt 19 procent. All glass produceras i Sverige med en hög andel svenska råvaror och vi har alltid färsk svensk grädde i vår gräddglass.

SLÖINGE FRYSHUS

Ett fastighetsbolag som driftas av SIA Glass. I hållbarhetsredovisningen redovisas dess uppgifter tillsammans med SIA Glass.

Bertegruppens värdeord:

Nyfikna, omtänksamma och Slöingeanda

- Vi är familjeföretaget som värnat om det lokala och svenskproducerade i generationer.
- Vi är nyfikna, framåttänkande och innovativa.
- Vi är öppna för förbättringar och lärande.
- Vi är omtänksamma, delaktiga och tar hand om varandra.
- Vi är lösningsorienterade och jobbar långsiktigt för en levande landsbygd.
- Vi genomsyras av Slöingeandan och skapar trygghet och arbetstillfällen med hållbar produktion i Slöinge.
- Vi har roligt tillsammans!

Vår hållbara affärsstrategi

Ett stabilt hus är den bästa modellen för att visa hur vi arbetar för hållbara affärer. Det kräver en trygg grund, rejäla reglar, stadiga golv och grova bjälkar ända upp till taknocken. Under 2020 uppdaterade och utvecklade vi vår hållbara affärsstrategi. Vi formulerade vision, mission och löfte och konkretiserade våra mål. Resultatet är ett hus som rymmer allt från hållbara råvaror och välmående medarbetare till stabil lönsamhet. Här är våra fokusområden:

VISION

Livsmedel för en livskraftig framtid

MISSION

I Slöinge producerar vi livsmedel med omtanke, nytänkande och kvalité som är det enkla valet nu och i generationer.

LÖFTE

StegVis mot full hållbarhet
Mål satta till 2025

FOKUS-OMRÅDEN

Råvaror	Människor	Lönsamhet
Säkra tillgången till hållbara råvaror	Säkra kompetens och välmående	Säkra en hållbar affär

MÄTBARA MÅL

Råvaror	Människor	Lönsamhet
Driva utvecklingen i våra branscher: 3 projekt/år	Sammanfattande medarbetar omdöme: ≥4.33/5	Lönsamhet av omsättningen: 7 %
Självförsörjande på hållbar processenergi: 100 %	Frisknärvaro: 3 projekt/år	Omsättning: 1 miljard SEK
Minska vårt klimatavtryck med 50%/kg färdig produkt till: 2030	**Ledarskap:** 360-analys alla chefer i Bertegruppen och ledarskapsindex framtaget.	Skuldsättning /EBITDA: ≤ 3,50

VÄRDEORD

NYFIKNA – OMTÄNKSAMMA – SLÖINGEANDA

Här är satsningar, mål och resultat från våra fokusområden 2020!

RÅVAROR

Råvarorna är basen i vår verksamhet. Det som förenar oss i Bertegruppen – mer än någonting annat – är viljan att säkra tillgången till goda svenska råvaror som minskar klimatpåverkan, bygger bördig mark och gynnar biologisk mångfald med välmående djur och natur.

LÖFTEN OCH MÅL:
Vi ska göra det som krävs för välmående djur och natur.

1. Vi ska **driva utvecklingen i våra branscher**. Varje bolag ska ha minst ett projekt per år som leder till ökad hållbarhet och branschutveckling – gärna i samverkan med andra för att få ännu större effekt!

   Projekt 2020:
   - **Berte Gård:** Projektering för egen foderanläggning och 100 % användning av HVO som bränsle även för lejda körslor.
   - **Berte Qvarn:** Samla odlingsdata från leverantörer och göra ett konkret klimatavtryck för vete och råg.
   - **SIA Glass:** Bygga en Ectogrid-anläggning tillsammans med Hallands Djursjukhus och Eon för att tillvarata gemensam restenergi.
   - Fortsatt arbete med konceptet På väg mot fossilfri mångfaldsgård för Berte Gård och Berte Qvarn.

2. Vi ska, till 2025, **vara självförsörjande på hållbar processenergi**. Genom att förbruka energin där den alstras undviker vi förluster vid överföring och minskar behovet av ökad infrastruktur. Målet tillkom under 2020 och vi har haft ett flertal ABCD-dialoger – som beskrivs närmare i nästa kapitel – där vi identifierat dess möjligheter och utmaningar.

3. Vi ska, till 2030, **minska vårt klimatavtryck med 50% / kg** färdig produkt (jämfört med 2018). Ett stabilt klimat påverkar naturens och ekosystemens funktion och välmående, människor och samhällen och i slutänden även vår egen affär och framtid. Målet tillkom under 2020 och vi har haft ett flertal ABCD-dialoger där vi identifierat utmaningar och möjligheter.

MÄNNISKOR

Vi ska säkra kompetens och välmående hos våra medarbetare. Vi strävar efter att vara en god samhällsaktör, ge tillbaka till bygden, samverka med olika aktörer och vara en attraktiv arbetsgivare som vill se medarbetarna växa, trivas och må bra.

LÖFTEN OCH MÅL:
Vi ska göra det som krävs för att våra medarbetare ska må bra.

1. Vi ska **rekommenderas som arbetsgivare** och mäter det genom att varje år genomföra medarbetarundersökning som visar hur våra medarbetare mår och vad vi behöver göra för åtgärder för att hela tiden förbättra oss.

2. Vi ska **öka frisknärvaron** genom att ha minst 3 projekt per år med friskvårds- och trivselaktiviteter, hälsosamtal och sjukfrånvarouppföljning. Allt för att säkra välmående, minska stress, fokusera på gemenskap och ökad sammanhållning på våra arbetsplatser.

3. Ett **hållbart ledarskap** ska vara framtaget 2025 genom 360-analyser på alla chefer. Målet sattes 2020 och ska leda till en organisation som är lönsam, utvecklande, lärande och där medarbetare känner tillhörighet och ambassadörskap. 360-analyser är en metod som bygger på öppenhet och där feedback hämtas från olika källor, att som chef skatta sig själv samt få feedback från chef, medarbetare och kollegor.

LÖNSAMHET

Vi ska säkra en hållbar affär genom långsiktig ekonomisk stabilitet. Med kärlek till arvet, med omsorg om samtiden och ett långsiktigt engagemang driver vi våra bolag i Slöinge.

LÖFTE OCH MÅL:
Vi ska göra det som krävs för ekonomisk stabilitet.

1. Vi ska, år 2025, nå en **lönsamhet på 7 % av omsättningen**. För att säkra kompetens och välmående hos våra medarbetare samt tillgången på hållbara råvaror krävs en stabil lönsamhet. Det är också en förutsättning för att driva utvecklingen i våra branscher och bli självförsörjande på hållbar processenergi.

   - Målet 2020 var 4,89 %, vi nådde en lönsamhet på 9,2 %.

2. Vi ska, år 2025, **omsätta 1 miljard SEK**. Hög omsättning, tillsammans med bibehållen lönsamhet, ger oss större möjligheter att vidareutveckla våra verksamheter

   - Målet 2020 var 758 144 tkr, vi nådde 827 970 tkr.

3. Vi ska, år 2025, ha en **Skuldsättning / EBITDA ≤ 3,50** Detta mätetal ger kontroll på balansen mellan eget kapital och lånat kapital så att vi når en total stabilitet i vår investeringsnivå framåt.

Våra steg mot full hållbarhet

Bertegruppen jobbar långsiktigt och strategiskt mot full hållbarhet. Men hur vet vi när vi är framme? Vad krävs för full hållbarhet? I jakten på svaret kom vi i kontakt med Framework for Strategic Sustainable Development (FSSD) – utvecklat av ett globalt nätverk av forskare ledda från Blekinge Tekniska Högskola.

Här i Slöinge kallar vi FSSD kort och gott för StegVis-metoden. Enligt StegVis-metoden är vi hållbara när vi uppfyller de universella hållbarhetsprinciperna för ett långsiktigt hållbart samhälle – principerna innefattar både de ekologiska och sociala aspekterna av hållbarhet. För att bli helt hållbar måste samtliga principer vara uppfyllda. Genom att systematiskt och stegvis sträva efter att uppnå hållbarhetsprinciperna i beslut och investeringar kommer det vi gör i dag att ligga till grund för framtida hållbar utveckling av företagen. Och för kommande generationer medarbetare och företagare.

För att arbeta systematiskt mot full hållbarhet används i FSSD-metodiken något som kallas ABCD-dialoger: För att kunna vara strategisk och systematisk, måste man veta **målet (A)**. Man analyserar **nuläget och möjligheterna (B)** i förhållande till det man vill uppnå. Först då går det att vara strategisk och systematisk genom att ta fram **adekvata idéer (C)** och prioritera dem i strategiska **steg-för-steg-planer (D)**.

Under 2020 fortsatte vi att lära oss mer om StegVis-metoden och hur den kan ligga till grund för vårt hållbarhetsarbete. ABCD-dialoger användes både för övergripande målbearbetning för Bertegruppen och för specifika mål, som exempelvis Bertegruppens mål om att bli självförsörjande på hållbar processenergi och i arbetet med att minska vårt klimatavtryck.

ABCD-dialog för Bertegruppens övergripande mål ledde till följande beslut och åtgärder:

A. Målbildsarbete

Vi ska löpande uppdatera vår hållbara affärsstrategi genom att formulera och tydliggöra Bertegruppens gemensamma strategiska målområden. Medarbetare, leverantörer och kunder ska veta – och gilla – hur vi jobbar mot full hållbarhet.

Exempel: Gradvis sänka vårt klimatavtryck tills våra energisystem är helt inpassade inom ramvillkoren för hållbarhet och inte bidrar till ökningen av klimatpåverkande gaser.

B. Dagsläget i förhållande till målbilden

Vi ska fortsätta att beskriva dagens läge och lära oss mer om hur vi kan jobba systematiskt och med ökad lönsamhet, mot en målbild inom ramvillkoren för social och ekologisk hållbarhet. Det gäller såväl internt som med leverantörer och kunder för att tillsammans öka kraften i utvecklingsarbetet. Under 2020 vidareutvecklade vi vår hållbara affärsstrategi och tillhörande mål.

Exempel: Klimatberäkning för basåret 2018 är gjord tillsammans med RISE och görs nu varje år. Vi har fortfarande mycket att lära för hur vi ska nå vårt mål för ett framtida noll-utsläpp.

C. Tänkbara åtgärder för senare prioritering

- Fortsätta lista tänkbara åtgärder och investeringar som svar på dagens utmaningar.
- Utveckla innovativa vägar för att nå full hållbarhet.
- Bearbeta Bertegruppens affärsstrategi med ett uppdaterat målbildsarbete.
- Bryta ner övergripande mål till delmål som är anpassade till respektive bolag i gruppen.

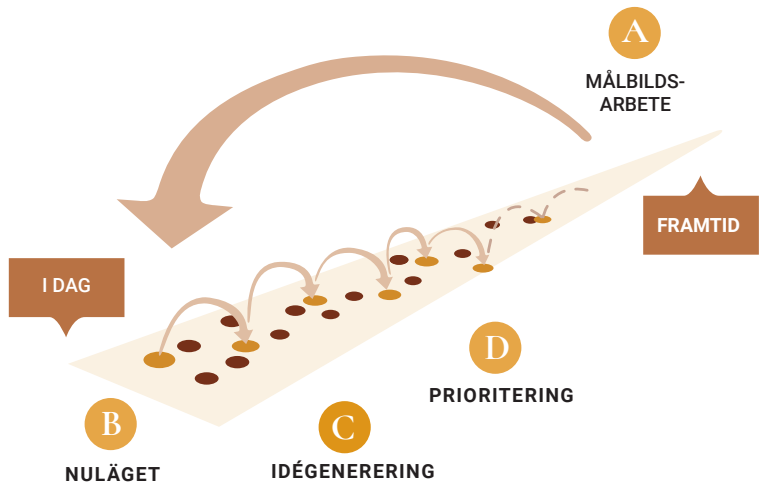

UNIVERSIELLA HÅLLBARHETSPRINCIPER

När vi är hållbara bidrar vi inte till att utsätta naturen för systematisk…

1. ...koncentrationsökning av ämnen från berggrunden
2. ...koncentrationsökning av ämnen från samhällets produktion
3. ..undanträngning med fysiska metoder

och vi bidrar inte till att människor utsätts för strukturella hinder för...

4. ...hälsa,
5. ...inflytande,
6. ...kompetens,
7. ...opartiskhet och
8. ...meningsskapande

- Utbilda och involvera medarbetare enligt StegVis-metoden och ABCD-processen.
- Presentera metoden för leverantörer och kunder för ökad samverkan och utväxlingstakt av initiativ och åtgärder.

Exempel: Under 2020 ”bröt vi ut” klimatminskningsmålet och diskuterar möjligheter och utmaningar i löpande ABCD-dialoger i en gemensam medarbetargrupp. På så vis hittar vi synergier mellan bolagen och utnyttjar all kunskap som finns.

D. Handlingsplan

Arbetet under punkt D pågår löpande. Bertegruppens hållbara affärsstrategi ses över och uppdateras. Uppföljande ABCD-workshops genomförs där målbildsarbetet och formulering av de strategiska målen primärt avhandlas. Personalutbildning i metod och process konkretiseras och planeras. **Exempel:** Handlingsplaner för hur vi minskar vårt klimatavtryck enligt StegVis- och ABCD-processen tas fram, med åtgärder som fungerar som kloka tuvor som vi hoppar på längs vägen mot full klimatneutralitet.

Bertegruppens värdekedja

OMVÄRLD

RÅVAROR

För oss är det viktigt att våra råvaror håller hög kvalitet och att vi i största möjliga mån använder oss av råvaror från Sverige. Vi söker efter de bästa förpackningsmaterialen och efter sätt att minska vår kemikalieanvändning. Det som odlas på Berte Gård blir till största del foder till gårdens mjölkproducerande kor och en del råvara till Berte Qvarn. Till foder används även vetefodermjöl som är en restprodukt från Qvarnen.

PÅVERKANSGRAD

Bertegruppens mål är att skapa en så hög påverkansgrad som möjligt i värdekedjans alla led. Med fokus på hållbarhet arbetar vi kontinuerligt med att utveckla synergier inom företagsgruppen och stärka våra samarbeten med externa partners. På så sätt kan vi både mäta och öka påverkansgraden i framtiden.

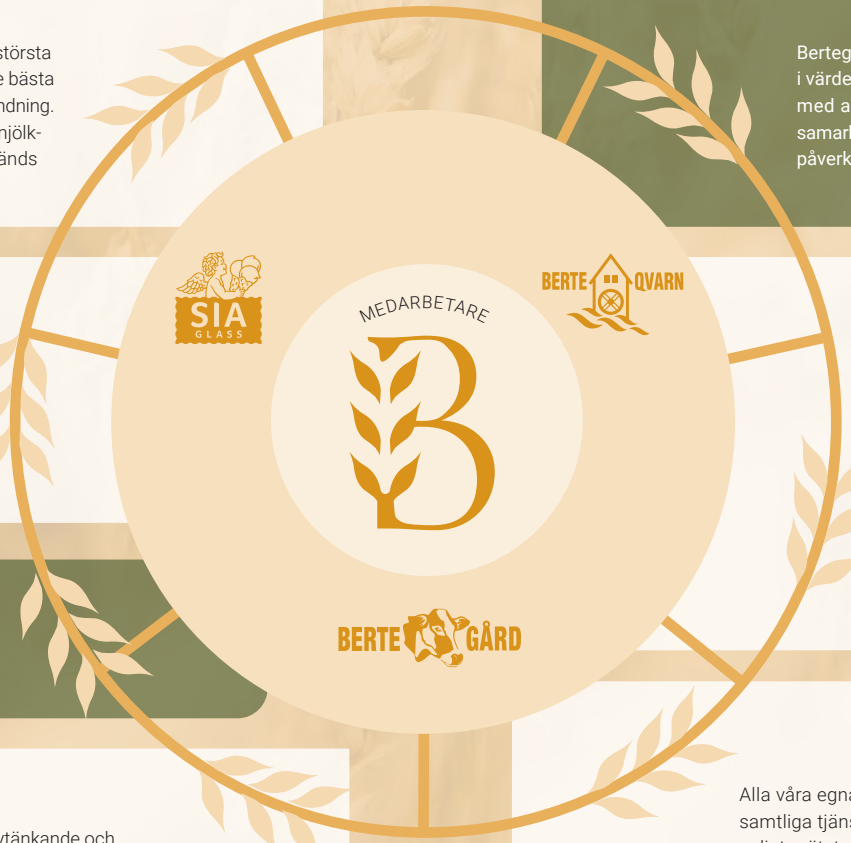

INNOVATION & UTVECKLING

Som ett led i vårt arbete med att skapa synergier mellan våra verksamheter jobbar vi löpande med att utveckla lösningar som gynnar flera av våra verksamheter samtidigt. Genom att hela tiden arbeta med produktutveckling bidrar vi både till ett mer hållbart jordbruk och ett variationsrikt utbud för våra konsumenter.

PRODUKTION

Vi har som mål att producera våra produkter med ett så litet avtryck på miljön som möjligt, genom exempelvis minskad energiförbrukning, förnybar energi, minskat svinn och kreativa lösningar för våra restprodukter. Exempelvis använder vi gödsel från Berte Gård i den egna biogasanläggningen som försörjer gården med energi. I anslutning till Berte Qvarn skapar det egna vattenkraftverket i Suseån en del av den energi som förbrukas av qvarnen. En del av SIA Glass behov av grädde kommer från Berte Gårds mjölkkor.

SYNERGIER

Bertegruppen jobbar kontinuerligt med att utveckla synergieffekter inom företagsgruppen och med våra samarbetspartners.

KONSUMTION

Våra kunder ska erbjudas produkter som präglas av hög kvalitet, nytänkande och klimatansvar och vars förpackningar både har en enkel innehållsdeklaration och är anpassade för återanvändning och återvinning.

OMVÄRLD

FÖRSÄLJNING & DISTRIBUTION

Alla våra egna lastbilar och traktorer kör på HVO och vi ställer krav på att samtliga tjänstebilar vi använder får ha max ett Co_2-utsläpp på 140 g/km enligt mätstandarden WLTP. Vi premierar val av miljöbilar och jobbar på att hitta alternativa bränslen till våra fordon.

Våra väsentliga hållbarhetsfrågor

Analysen ska hjälpa oss att hålla fokus i vårt arbete framåt. Den ska också diskuteras och uppdateras i ledning och styrelse årligen. Ett gemensamt årshjul med hållplatser för strategidiskussioner tas kontinuerligt fram – för att få en naturlig arbetsgång och effektivitet i beslut och förändringar.

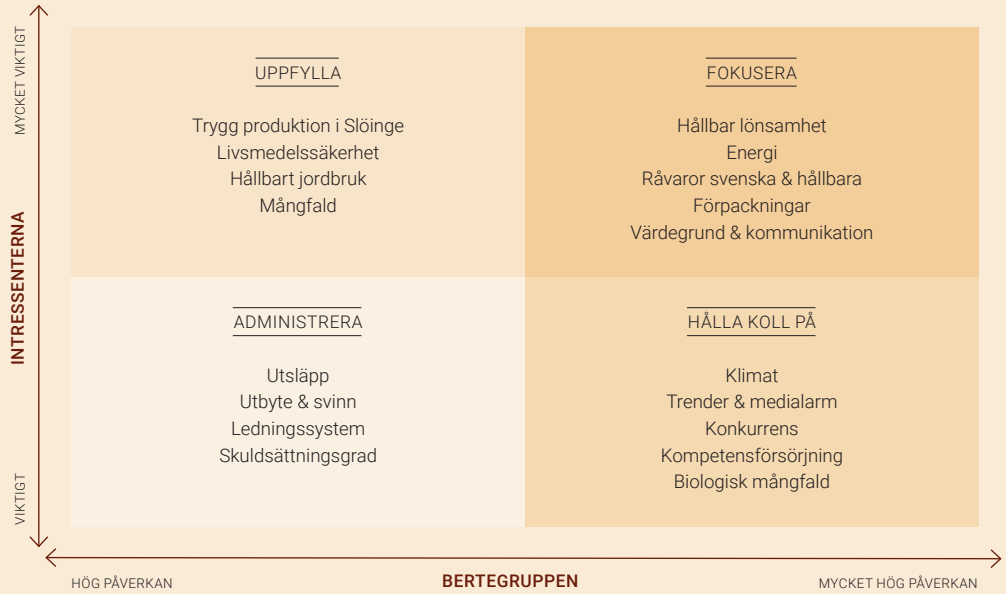

Våra intressenter

Bertegruppen har en ständigt pågående dialog med flera av våra intressenter för att fånga upp angelägna frågeställningar. Kunskapen ligger till grund för många av våra beslut och hur vi formar en hållbar strategi framåt.

Ägare
Ägarna har ett övergripande ansvar. De arbetar för att säkra långsiktig lönsamhet och hållbarhet så att även kommande generationer av familjen Stenström ska kunna driva och leva med företagen. BERTEBOS Stiftelse delar årligen ut priser och stipendier för att stödja forskning och utbildning inom lantbruks- och livsmedelssektorn.

Medarbetare
Medarbetarna i företagen är engagerade i sitt arbete och vill vara delaktiga i beslut och förändringar. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö samt ett bra ledarskap med tydlighet och transparens är viktiga frågor. Liksom möjligheter till kompetensutveckling.

Kunder
Våra kunder är exempelvis bagerier, glassbarer och dagligvaruhandeln. De anser att våra företag är pålitliga affärspartners med stor kunskap som levererar enligt deras önskemål. De tycker även att vi har god kontroll och ett bra kvalitets- och hållbarhetsarbete samt att vi driver på marknaden och kommer med nya innovativa produkter som bidrar med något extra.

Konsumenter
Konsumenterna tycker att vi är trovärdiga, att vi har goda produkter och spännande nyheter. De förknippar oss med svenska råvaror och produkter som är bra för både miljö och människor.

Samarbetspartners
Vi har många olika samarbetspartners exempelvis leverantörer, entreprenörer och markägare. Som partners anses vi ha god framförhållning, att vi för en bra dialog och att vi är pålitliga.

Samhälle
Vi vill vara en god samhällsaktör och ta ansvar i närområdet. Relationer att ta hänsyn till är bland annat boende i närheten av våra verksamheter, föreningar, intresseorganisationer och myndigheter. Bilden av oss är att vi har ett bra miljöarbete.

Vårt klimatavtryck

Bertegruppens klimatminskningsmål – nu på två fronter

Vår hållbara affärsstrategi har som mål att minska gruppens klimatavtryck med 50 % per kg produkt till 2030. Men under 2020 har vi också skrivit under Science Based Targets (SBT) för små och medelstora företag. Det innebär att vi även förbinder oss att minska de absoluta utsläppen till 2030.

SBT BYGGER PÅ EN SCOPE-MODELL MED TRE TYPER AV UTSLÄPP:

SCOPE 1
Direkta emissioner från egna anläggningar och egenägda fordon.

SCOPE 2
Indirekta emissioner från inköpt el, värme, kyla och ånga för eget bruk.

SCOPE 3
Indirekta emissioner från inköpta varor, energirelaterade aktiviteter från inkommande leveranstransporter, avfall, tjänster och pendlingsresor samt indirekta emissioner från distributionstransporter.

Bertegruppens SBT-mål är att minska scope 1 och scope 2 med 50% fram till 2030 (från basåret 2018) och att mäta och minska utsläppen i scope 3. Vi står dock mitt i en kraftig utveckling av våra verksamheter. Berte Qvarn har byggt en ny havreqvarn och SIA Glass påbörjar en utbyggnad av glassfabriken under 2021. Det gör minskningen av de absoluta utsläppen till en tuff nöt att knäcka som kräver att vi parallellt fortsätter vår arbetsmetodik med StegVis-metoden – det vill säga tar oss framåt en tuva i taget med målet att minska vårt klimatavtryck med 50 %/kg produkt.

SBT-målet är seriöst antaget, det krävs nya metoder för att tackla utmaningen och en nödvändig tidsåtgång för att motivera alla i organisationen. Vi ser därför minskning per kilo färdig produkt som det som i det kortare perspektivet driver oss framåt mot det långsiktiga målet – minskade absoluta utsläpp.

Greenhouse gas (GHG) protocol är ett kraftfullt verktyg att använda för klimatberäkning av ett företags verksamhet. Bertegruppen redovisar i samtliga scope, baserat på relevans utifrån vår verksamhet samt vilka aktiviteter som ger utsläpp av växthusgaser. Resultaten för klimatberäkningen redovisas under respektive bolags kapitel.

Bertegruppens klimatavtryck

Under åren 2018 till 2020 har Bertegruppens totala klimatavtryck ökat, från 47 398 ton CO_2e till 52 406 ton CO_2e, detta beror främst på att vi producerat mer mjölk, mjöl och glass, från 71 113 ton till 81 461 ton. Förutom bidraget från respektive enhet ingår även utsläpp från tjänsteresor och personalens pendling till och från jobbet, vilket är mindre än en halv procent.

KLIMATAVTRYCK ton CO_2e/år

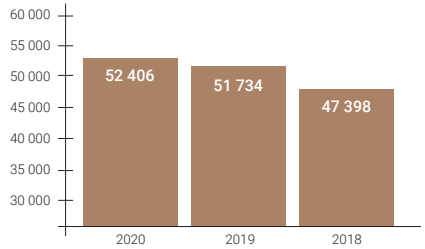

Utsläpp (CO_2e) i relation till producerad mängd mjölk, mjöl och glass har minskat med 3,5 % från 2018 till 2020.

Klimatavtryck för varje bolag återfinns här: **Berte Gård, Berte Qvarn** och **SIA Glass**

Människorna – alla som påverkas av vår verksamhet

Vi strävar efter att vara en god samhällsaktör, ge tillbaka till bygden, samverka med olika aktörer och vara en arbetsgivare som vill se medarbetarna växa, trivas och må bra. Den gemensamma ledningsgruppen för företagen inom Bertegruppen har en viktig funktion för att stärka band och samarbeten mellan bolagen och dess medarbetare.

Vi har stått inför en otrolig utmaning med anledning av Covid-19. Här är några av de viktigaste händelserna, effekterna och initiativen under året:

- Pandemin har resulterat i inställda utbildningar och gemensamma aktiviteter.
- Sjukfrånvaron har varit betydligt högre än normalt både för Berte Qvarn och SIA Glass. Berte Qvarn hade däremot den lägsta sjukfrånvaron någonsin under vissa av årets månader.
- På samtliga bolag har alla medarbetare verkligen engagerat sig och hjälpt till under den pågående pandemin. Inte minst genom att utföra arbetsuppgifter man normalt sett inte utför och ställt upp när behovet varit stort. Men också att alla medarbetare tagit sitt personliga ansvar och stannat hemma vid symtom på sjukdom.
- Ett av våra mål inom social hållbarhet för 2020 var att ha sju praktikplatser. Vi inledde året med ett antal platser på SIA Glass, på Berte Gård och inom distribution på Berte Qvarn. Men längre fram fick vi tacka nej och även ställa in.
- I SIA Glassbutiken satte vi tidigt in extra personal som fick agera kundvärdar för att säkerställa att det inte uppstod trängsel men också vara tillgängliga för frågor.
- I Falkenberg startades ett nätverk med gemensamt fokus på Covid-19, detta har varit ett stöd när vi stått inför helt nya frågeställningar. Tillsammans med Falkenbergs kommun har SIA Glass och en handfull andra företag i Falkenberg haft digitala möten för att utbyta erfarenheter och diskutera förhållningssätt och möjliga lösningar kring hur vi på bästa sätt förhåller oss till pandemin. Träffarna har bland annat lett till en trygghet i hur vi hanterar situationen hos oss. Vi har också fått ökad förståelse kring pandemin och dess effekter och nya kontaktvägar till inköp av tjänster och material i samband med pandemin.
- År 2020 var året där utbildning och kompetensutveckling fick stå åt sidan. En del utbildningar – som projektledning och ledarskap – förändrades till digitala forum. Medan utbildningar i grupp sköts upp för att sedan ställas in. Fokus på intern kompetensutveckling minskade avsevärt vilket också visade sig i vår gemensamma medarbetarundersökning där det resultatet stack ut.

Att jobba med oss – statistik och jämställdhet

Först och främst vill vi vara en arbetsplats där alla är välkomna, oavsett kön, etnicitet, ålder, funktionsvariationer, religion, sexuell läggning eller könsidentitet. Vi tolererar ingen diskriminering och arbetar för att alla ska ges samma rättigheter och förmåner.

2020 beslutade vi att genomföra medarbetarundersökningen varje höst, uppdelad per företag men med samma frågor. Även i år gick vi igenom resultatet med personalen – till viss del även genom utskick eller digitalt. Med anledning av att Berte Gård bara har ett fåtal anställda har vi valt att slå ihop dem med Berte Qvarn. Detta har dock gjort att resultatet varit svårt att utläsa och åtgärdsanpassa på ett sätt som är relevant för samtliga. Gemensamma utmaningar och nämnare för 2020 var stressfrågor, men också en negativ trend inom kompetensutveckling.

Berte Gård

Berte Gård är en liten arbetsplats med fem medarbetare. Stallet är utformat så att monotona arbetsuppgifter minskats genom hög teknikgrad och god planering.

Ett antal veckor per termin tar vi emot praktikelever från naturbruksskolor – vilket är positivt ur många aspekter. För oss är det givande och roligt med nya arbetskamrater och eleverna får en värdefull praktisk kunskap som de har nytta av. För Berte Gårds del kan det komma till nytta om de exempelvis återkommer för sommarjobb.

Berte Qvarn

Vi arbetar ständigt och strukturerat för våra medarbetares hälsa och säkerhet.

- Vi har utvecklat vårt arbetsmiljöarbete under året genom att involvera fler avdelningsansvariga samt fått ett lokalt skyddsombud.
- Vi har även i detta arbete sett över delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet som vi kan ha gemensamt inom företagsgruppen.
- Vi har regelbundna skyddsronder i samband med arbetsmiljö-möten för att upptäcka eventuella brister och följa upp åtgärder.
- För att öka trivsel och gemenskap renoverades personalmatsalen så att alla numera får plats att samlas för att fika och äta lunch tillsammans.

Året har bestått av med- och motgångar. Efter rejält ökade volymer under våren där alla engagerade sig och ansträngde sig för att lyckas leverera kom sedan den negativa effekten av pandemin och därmed minskade volymer. Detta resulterade i arbetsbrist och personer blev dessvärre uppsagda.

SIA Glass

- Under 2020, precis som tidigare år, betalar vi mer än vad avtalen säger. Vi har infört ett lokalt lönesystem där vi uppmuntrar till utveckling och betalar lön efter kompetens.
- Vi har även en generösare attityd till arbetstid där en heltid i produktionen under 2020 innebar 36,33 timmar/vecka, istället för avtalade 38 timmar.
- Vi förhandlade med facket om att höja kompetensnivån på samtliga tillsvidareanställda vilket resulterade i arbetsbrist på tjänsten resurs, detta resulterade i att alla tillsvidareanställda antingen är linjeoperatörer eller maskinoperatörer. Det har lett till att vi nu har en hög grundläggande kompetens året om och kan ta in extra personal med kort varsel vid arbetstoppar.
- Inför 2021 såg vi ett stort behov av att utöka antalet produktionstimmar och gå över till 4-skift. Därför involverades personalen i att ta fram olika alternativa scheman tillsammans med vår lokala fackklubb. Utökning av produktionstimmar innebär en större förändring som påverkar många och som har varit tuff att genomföra eftersom schemabyten som innebär helgskift inte är populärt bland många av medarbetarna.
- Vi fortsatte under året att arbeta systematiskt med kränkande särbehandling. Extra fokus på området har lagts vid introduktioner, där vi går igenom vår nolltolerans och hur man går tillväga om någon kränkning uppdagas. Vi har dessutom diskuterat i olika forum hur vi samtalar med varandra och vilken typ av jargong vi har. Åtgärderna resulterade i ett betydligt högre resultat i medarbetarundersökningen på alla avdelningar inom detta område.

JÄMSTÄLLDHET, BERTEGRUPPEN

	2020		2019		2018	
	KVINNOR	MÄN	KVINNOR	MÄN	KVINNOR	MÄN
BERTE GÅRD						
Anställda	2	3	2	4	2	3
Förändring	+/-0	-1	+/-0	+1	+/-0	+/-0
Ledningsgrupp	2	2	0	1	0	1
Sjukfrånvaro**	0,8 %		0,8 %		0,6 %	
BERTE QVARN						
Anställda	7	21	7	20	7	18
Förändring	+/-0	+1	+/-0	+2	+/-0	-1
Ledningsgrupp	5	3	6	3	3	4
Sjukfrånvaro**	5,4 %		4,6 %		4,5 %	
SIA GLASS						
Anställda	63	74	70	73	74	79
Förändring	-7*	+1	-4*	-6*	+/-0	+3
Ledningsgrupp	4	4	4	4	4	4
Sjukfrånvaro	7,7 %	4,6 %	5,6 %	2,9 %	5,9 %	3,0 %
BERTEGRUPPEN						
Anställda	2	1	1	1	1	1
Förändring	+1	+/-0	+/-0	+/-0	+/-0	+/-0
Ledningsgrupp	3	3	2	4	2	4
Sjukfrånvaro	0	0	0	0	0	0
TOTALT FÖRETAGSGRUPPEN						
Anställda	74	99	80	98	84	100
Förändring	-6	+1	-4	-2	+/-0	+2
Sjukfrånvaro	7,1%	4,8 %	6,6 %	3,4 %	5,7 %	3,2 %

* P g a organisatorisk flytt, arbetsbrist samt naturliga avgångar.
** Sjukfrånvaro redovisas ej könsuppdelat på Berte Gård och Berte Qvarn eftersom det är små personalgrupper.

ALEXANDRA JOHANSSON
Teamleader
SIA Glass produktion

Vad skrattade du senast åt på jobbet?
– Mina arbetskollegor. De får mig att skratta och må gott på jobbet varenda dag!

Vad är du mest stolt över med din arbetsplats?
– Att det går så bra för företaget och att vi är under ständig utveckling. Vi gör ett utmärkt jobb tillsammans helt enkelt!

Vad är utmanade för oss framöver?
– Vår stora utmaning är att fortsätta att leverera som vi gör – ja, till och med ännu bättre! – och att hålla en fortsatt hög standardnivå.

Hur har pandemin påverkat ditt arbete under 2020?
– Coronan har först och främst bidragit med nya restriktioner och regler att förhålla sig till. Vi har exempelvis fått anpassa möten genom att dra ner på antal personer samt använda munskydd. Det har tyvärr även varit många sjuka, vilket stört vår produktion.

Så har vi jobbat med utbildning

När våra medarbetare utvecklas växer vi som företag. Därför utbildar vi våra medarbetare löpande – såväl inom praktiska som sociala områden.

Berte Gård

De flesta kurser som vi erbjuder våra medarbetare ges genom VÄXA Sverige. Våra medarbetare har bland annat genomgått utbildningar om kalvhälsa.

Berte Qvarn

Vi har en kontinuerlig utbildningsplan som uppdateras efter behov och önskemål från våra medarbetare. Önskemålen läggs fram vid medarbetarsamtal eller när medarbetare märker att nya färdigheter eller stärkt kompetens inom något område behövs. De vanligaste utbildningarna är kurser i arbetsmiljö, brandskydd, livsmedelshygien och YKB (yrkeskompetensbevis för våra chaufförer).

SIA Glass

Med anledning av pandemin har vi framförallt genomfört obligatoriska utbildningar, som brandutbildning och hygienutbildning. Skyddsombuden har genomfört en heldagsutbildning inom området Systematiskt arbetsmiljöarbete, som en del i att öka och utveckla vårt arbetsmiljöarbete. Vi har fortsatt att arbeta med vår ledargrupp ”Grupp 16”, där vi samlar alla chefer med personalansvar vid ett antal tillfällen per år. Under 2020 har vi fått tänka om och haft en del digitala träffar istället. Syftet med gruppen är att diskutera erfarenheter, lära av varandra och öka vår samsyn inom ledarskap.

JOHANNA FAGRELIUS
Teamleader
SIA Glass produktion

Vad är du mest stolt över i ditt jobb?

– Det är att jag blev teamleader, att fick chansen att få leda och lära ut. Det är en jätterolig uppgift, alla vill verkligen utbilda sig och det finns inga dumma frågor! För mig är det viktigt att känna att alla hjälps åt, med både roliga och mindre stimulerande arbetsuppgifter. Det är ett ansvar jag är stolt över.

Vad är utmanade för oss framöver?

– Jag tycker att vi måste få ut mer information från ledningen. Det ger förtroende och skapar vi-känsla! Det är också viktigt att alla går hem efter sitt skift med rätt inställning. Därför tycker jag att det är det viktigt med positiva avslut på dagen och bra överlämning till nästa skift!

Hur har pandemin påverkat ditt arbete under 2020?

– Det har varit både upp och ner – för alla. En del påverkas mer än andra. I fabriken har många varit hemma med små förkylningar, vilket leder till att vissa skrift drabbats hårt av underbemanning och att man periodvis har jobbat för två. Men många är ändå väldigt positiva och försöker peppa varandra. Och det är ju väldigt skönt att det går bra för SIA!

”Vi vill förena innovativ hållbarhet med hög kvalitet”

Jordnära tradition. Mjölk, kor, sådd och skörd. Men Berte Gårds VD Henrik Stenström vill också alltid tänka nytt – och hållbart.

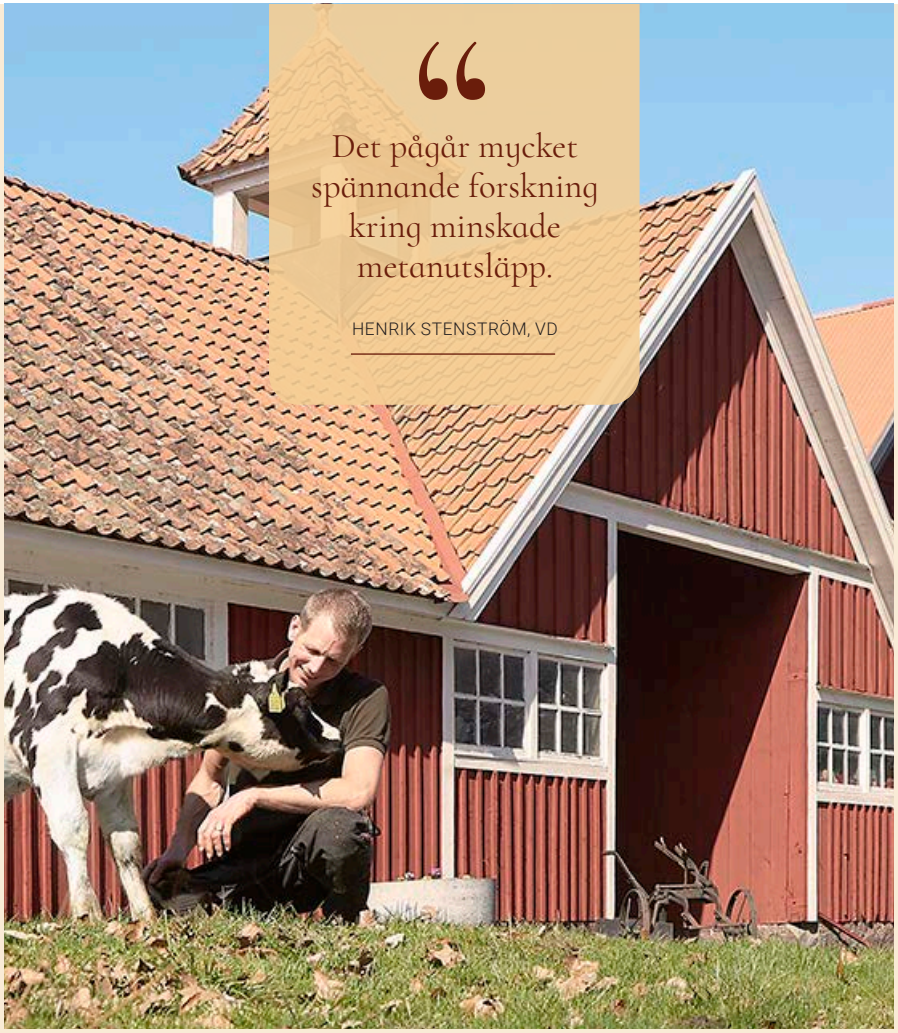

> Det pågår mycket spännande forskning kring minskade metanutsläpp.
>
> HENRIK STENSTRÖM, VD

Vad minns du tydligast från det gångna året?

– Framför allt tänker jag på att vi byggde om vår biogasanläggning. Vi rötar gödsel för att bilda den gas som vi gör el av. Den gamla anläggningen rymde 400 kubik gödsel, den nya är på 600 kubik och ger 30 000 KWh per månad – vilket gör att vår ladugård på Vastad är självförsörjande på el. Biogas är ett enkelt sätt att bidra i kampen för klimatet. Och råvaran är gratis, så det vore dumt att inte dra nytta av det…

Något mer du är stolt över?

– Ja, vi har färdigställt en 6 hektar stor våtmark i samarbete med två grannar. Det gynnar fågellivet och den biologiska mångfalden, men det är också bra för att förhindra näringsläckage. Och vi har kört på HVO i några år, men under 2020 fick vi även med maskinstationerna som vi samarbetar med på tåget – när de kör på Berte Gård kör de på HVO.

På väg mot fossilfri mångfaldsgård är ett projekt som började under 2019. Fortsatte det under 2020?

– Ja, det pågår etappvis och för fullt. Under året har vi exempelvis levererat en första godkänd produkt enligt projektets angivna ramar. Vi arbetar ständigt och på bred front för att gynna den biologiska mångfalden.

Vad är er största hållbarhetsutmaning?

– Vår främsta utsläppskälla – metan från korna. Det kan bli lite snett i miljödebatten när metangasen från nötkreatur jämställs med fossila växthusgaser. Kossor hör trots allt hemma i ekosystemet och bidrar med naturlig näringstillförsel genom gödseln. Men självklart är det intressant att hitta sätt att minska metanutsläppen. Det pågår mycket spännande forskning kring hur man kan reducera metanutsläppen genom förändrad foderstat till korna, ett projekt som pågår är att blanda in alger i fodret. En spännande möjlighet som kan ge positiv effekt.

Vad händer under 2021? Något som sticker ut?

– Ja, vi är med i Svensk Kolinlagring som jobbar för att ta fram metoder att mäta markers förmåga att lagra kol. Bertegruppen och ett antal andra företag ger genom Svensk Kolinlagring ersättning till arealer där man gör olika insatser för att öka markens förmåga att lagra in kol, exempelvis genom att odla kvävefixerande växter. Vi på Berte Gård ska så klöver i höstvetet så att marken aldrig är svart utan bevuxen hela tiden. Vi ska testa samma sak i raps också och blanda in klöver och nya gräsblandningar i majsen. De växer, binder kol och kväve i väntan på att den huvudsakliga produkten kan skördas – och är dessutom ett organiskt material som ökar på biomassan och förbättrar jordhälsan. Allt detta är ett utmärkt sätt att klimatkompensera genom att binda kol här där vi finns istället för att plantera träd långt härifrån!

BERTE GÅRD

- Vi har etablerat ny skyddszon mot vattendrag.
- En god spannmålsskörd av god kvalitet har ökat tillgången på hållbara råvaror till Berte Qvarn.
- I väntan på helt fossilfria lösningar har vi använt ensilageplast gjord av återvunnen plast.
- Vi väljer alltid utsäde utan kemisk betning där det är möjligt.
- För att öka kolinlagringen i åkermarken har ett projekt påbörjats tillsammans med plattformen Svensk Kolinlagring.
- Bland annat har vi testat att så in vall i rågvete under hösten för att skapa vintergrön mark.
- Berte Gård har under året skapat en ledningsgrupp vilket har varit värdefullt i diskussioner i allt från dagliga utmaningar till strategi och långtidsplaner.

Så har vi odlat vår hållbarhet under 2020

En mekanisk bekämpningsmetod mot ogräs i majs har ersatt en kemisk.

BERTE GÅRD

Gårdens djurhälsokostnader har även under 2020 varit fortsatt låga.

En **6** hektar stor våtmark

har i samarbete med två grannar färdigställts under 2020.

MARKFÖRVÄRV

40 hektar ny åkermark

– en större andel ägd mark gör att vi är tryggare för vidareutveckling av företaget på både kort och lång sikt.

Palmoljefri HVO-bränsle till

100 %

Från och med 2020 körs alla tunga transporter – alltså även lejda körslor på HVO.

Vi har helt gått över till att använda Best Available Technology-gödning framställt med renat lustgasutsläpp för minskad klimatpåverkan.

Uppgraderad biogas för högre produktion.
Ny större rötkammare (med ny omrörning och uppvärmningsteknik) på

600 m³

ledde till att vi gick från en elproduktion 20 000 kWh till 30 000 kWh per månad.

På Berte Gård har vi fortsatt arbetet med att utveckla och implementera vår handlingsplan för att bli en fossilfri mångfaldsgård. Det är en resa vi gör tillsammans med Berte Qvarn. Vår första godkända produkt inom de ramarna är det vete vi odlat och levererat till qvarnen och som ingår i Polarbröds Polarkaka-brödmix.

På väg mot fossilfri mångfaldsgård – en tuff men nödvändig resa

Under 2020 har Berte Gård och Berte Qvarn fortsatt att utveckla konceptet På väg mot en fossilfri mångfaldsgård, ursprungligen framtaget av Polarbröd för att kunna definiera vad man menar med hållbart jordbruk.

Polarbröds fyra grundkrav för hållbart jordbruk stämmer väl överens med Bertegruppens syn: Hållbart jordbruk är ekosystemtjänstvänligt, kretsloppsbaserat, fossilfritt och mättar mänskligheten. Det är inte nödvändigtvis ekologisk produktion, då varken konventionell eller ekologisk produktion fullt ut möter de fyra kriterierna. Med utgångspunkt från Berte Gård har vi analyserat vad som är av betydelse långsiktigt för att uppnå en fossilfri drift, en varierad växtföljd och ett varierat landskap.

Vi har vår egen gård. Det ger oss en bra möjlighet att få en uppfattning om vilka möjligheter som finns. Och vad det kostar. Vi kan genom detta forma ett upplägg som är uppnåbart för fler gårdar – vilket kan ha betydelse både för qvarnens leverantörer och kunder. Vi har exempelvis börjat ställa frågan om hur växtskyddsmedel vi använder är producerat. Idag köps allt kraftfoder in, men för att minska vårt klimatavtryck ser vi över möjligheten att förädla egenodlade proteingrödor och spannmål i egen kraftfoderanläggning.

Genom aktiva val och medvetenhet kan vi gynna och skapa förutsättningar för god jordhälsa; ett bra liv ovan och under mark. Vi resonerar runt växtföljd, grödor, sortval, jordbearbetning, markkartering, kantzoner, viltvård, hur vi kan gynna pollinerande insekter och hur växtnäringsläckage kan minimeras. Maskar och mikroorganismer kan missgynnas av markpackning eller dåligt dränerade jordar vilket i sin tur även påverkar utsläpp av växtnäring till vattendrag. Att odla mellangrödor och kompanjongrödor är ett sätt att öka den biologiska mångfalden. En varierad växtföljd med frö eller gräsvall kombinerat med stallgödsel ger marken goda förutsättningar att producera även i framtiden. Våra djur håller betesmarker öppna och bidrar till artrikedom som är värdefull för pollinerare, fåglar och vilt.

BERTE GÅRDS KLIMATAVTRYCK 2020

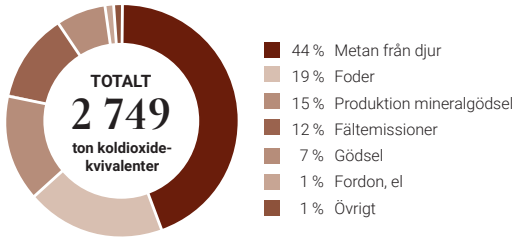

KLIMATAVTRYCK ton CO_2e/år

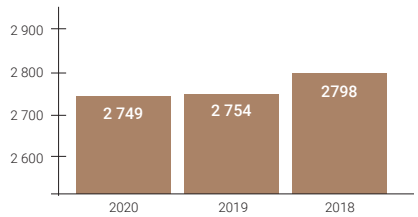

Utsläpp (CO_2e) i relation till producerad mängd mjölk har minskat med 8,7 % från 2018 till 2020. Ingen uppdelning mellan klimatpåverkan för de olika produkterna utifrån respektive enhet har gjorts här. Exempelvis produceras även kött på Berte Gård, vilket inte har tagits hänsyn till i denna indikator. All klimatpåverkan har lagts på mjölken, vilket gör att den ligger något högre än den skulle ha gjort i en traditionell livscykelanalys på gårdsnivå.

Mjölkproduktionen återfinns här: **klicka här**

Hållbar energi i fokus på gården

Vi arbetar kontinuerligt för att minska vår energiförbrukning och har ställt om till förnybara bränslen och energislag. Innovation tar oss i mål på många punkter, i andra fall använder vi det mest hållbara alternativet.

På Berte Gård mjölkas korna i mjölkrobotar. Värmen som bildas när mjölken kyls ner används, tillsammans med överskottsvärme från biogasen, för uppvärmning av vatten som används till diskning, rengöring och till golvvärmen i personalutrymmen.

Våra egna tunga fordon drevs till 93 % av HVO under 2020. Anledningen var att vi under januari månad 2020 tvingades tanka diesel istället för HVO, eftersom Qvarnen som tidigare haft HVO-tanken på qvarnområdet inte längre fick tillstånd att ha den kvar. Vi flyttade därför tanken till gården och var därför tvungna att tanka diesel under flyttperioden.

Under 2020 har även de maskinstationer som gården samarbetar med börjat köra på HVO när de utför arbetsmoment på Berte Gård. Några mindre lejda körslor körs av logistiska skäl fortfarande på diesel, exempelvis vid halmpressning. Dessa motsvarar dock endast ca 0,02 % av vår totala bränsleförbrukning.

Genom att använda palmoljefri HVO har vi gått ifrån fossilt framtaget bränsle. Det ska sägas direkt: Vi tycker inte att HVO är en övertygande eller långsiktigt hållbar lösning på koldioxidfrågan men mycket handlar om att göra vad vi kan göra nu! Maskinerna släpper fortfarande ut koldioxid men bränslet är förnyelsebart framtaget. Det tycker vi är en bättre lösning än att använda traditionell dieselolja. Det ger oss dock en betydande merkostnad. HVO är dyrare vid inköp än dieselolja och vi får heller inte del av den skattereduktion som jordbruk får vid användning av diesel.

ENERGIFÖRBRUKNING (MWh)

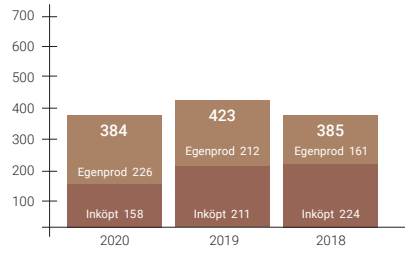

MJÖLKPRODUKTION (ton)

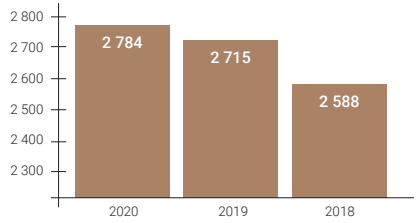

ENERGIFÖRBRUKNING PER TON (kWh/ton)

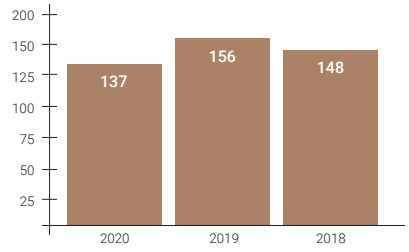

En biogasanläggning med lokala råvaror

Biogasanläggningen på Berte Gård producerar biogödsel och metangas från kornas gödsel. Metangasen används för att producera el till gården. Biogödseln används på våra åkrar, vilket innebär ett minskat behov av mineralgödsel som har en högre klimatpåverkan på grund av energi-intensiva produktionsprocesser. Dessutom är den rötade gödseln mer lättillgänglig för grödorna.

Vi hade tidigare inte möjlighet att röta all gödsel. Då vi såg att biogasen hade en större potential valde vi att bygga ut rötkammaren under 2020. En större rötkammare och ny omrörning och uppvärmningsteknik ledde till ökat antal producerade kWh – från 20 000 kWh till 30 000 kWh per månad. Med utökad kapacitet är vår ladugård på Vastad självförsörjande på el.

Berte Gård tar emot svinn från SIA Glass vilket är ett värdefullt tillskott som ökar effekten, men processen i den nya rötkammaren är så bra så att vi inte kan ta hand om all glassrest från SIA. När elmotorerna går på max har vi inte avsättning för mer gas. Den glass vi inte kan använda i vår egen anläggning skickas till Falkenbergs Biogas.

Utan biologisk mångfald – ingen mat på bordet

Det svenska jordbruket är beroende av den biologiska mångfalden. Vi behöver mikroorganismer för att bibehålla bra matjord, insekter för att pollinera grödor och agera naturliga fiender till olika skadedjur. Utan biologisk mångfald kan vi helt enkelt inte producera mat!

Mångfalden har under många år utarmats, i synnerhet i jordbruks-landskap som präglas av monokulturer. Enligt en rapport från FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald, IPBES hotas uppemot en miljon av jordens åtta miljoner arter av utrotning. Vilda bin och humlor har minskat över hela världen, vilket till stor del kan kopplas till användning av vissa bekämpningsmedel. Det finns en ökad medvetenhet om hur detta slår mot vår livsmedelsproduktion. Fler och fler aktörer arbetar för att vända utvecklingen. Forskare på SLU har visat att mer variation på åkrarna och i odlingslandskapet gynnar ekosystemstjänster och biologisk mångfald. Ett sätt är att öka variationen på åkrarna och i odlingslandskapet med diversifiering är att odla flera grödor i växtföljden, så blomremsor, minska jordbearbetningen, tillsätta stallgödsel och skapa och restaurera artrika livsmiljöer i landskapet.

Som mjölkgård har vi goda förutsättningar att driva ett hållbart jordbruk.

- Våra betande kor och kvigor bidrar till ett öppet landskap och gynnar biologisk mångfald.
- Djurens gödsel går till biogasproduktion, där vi får både biogas, som omvandlas till el, och biogödsel.
- Biogödseln används på åkermarken för att ge näring till grödorna och som jordförbättring. Kvävet i biogödsel är mer lättillgängligt för växterna än den obehandlade gödseln.
- Vi lägger stort fokus på att gödsla åkrarna vid rätt tidpunkt och väderlek. Innan vi använder bekämpningsmedel värderar vi nyttan mot insatsen. Vi kontrollerar vilken slags angrepp det är och hur utbrett det är för att optimera preparatval och dos.

  Exempel: Vi hade ett relativt stort angrepp av Kornfluga i vårvetet i början av sommaren. Det var stor diskussion bland rådgivare huruvida bekämpning var motiverat eller ej. Berte Gård valde att inte göra någon bekämpning och det var rätt beslut. Skördebortfallet var inte mycket större än vad det hade kostat att bekämpa.

För att minimera näringsläckaget från åkermarken praktiserar vi olika lösningar.

Exempelvis att odla en mellangröda som fångar upp näringen och ger bra förutsättningar för kommande gröda. Berte Gårds växtodling, med fleråriga vallar och en stor del av arealen som är höstsådd, innebär att vi kan ha växande gröda på fältet större delen av året. Vi lägger mycket kraft på att underhålla dräner-ingar vilket är viktigt för att undvika ytavrinning och mark-packning – men även för att ge förutsättning för bra skördar.

Mellan åker och vattendrag har vi anlagt skyddszoner, vilket är gräsbevuxna remsor som inte får gödslas eller bekämpas.

Eftersom vi har mycket vall och höstsådda grödor har vi lite svårt att få i mellangrödor.

I stort sett är den enda marken som ligger obevuxen under vintern den som ska sås in som vall under våren. Som ett led i detta har vi i år därför testat att så in gräsfrö i höstsådd rågvete. På så vis har vi etablerat en gröda redan på hösten och marken är således bevuxen under vintern. Målet är att rågveten som ”vaknar tidigt” på våren ska ha kommit så långt att vi kan skörda den som helsäd runt den 20 maj tillsammans med första grässkörden.

Nollrutor och satellitstyrning av konstgödselspridare har använts under året.

Gödningsspridaren styrs av satellitbilder som mäter beståndets förutsättningar, vilket innebär att vi kan ge mer gödsel till plantor med större behov och på så sätt få en bättre skörd. Det bidrar också till att proteinnivån i grödan blir jämnare över fältet. Arbetssättet innebär samtidigt att risken för näringsläckage minimeras, vilket gynnar såväl miljö som ekonomi.

Spannmålsskörden 2020 blev något högre än ett genomsnittsår. Allt vete vi odlade uppfyllde kvalitetskraven för brödvete. Satellitstyrningen var en bidragande faktor i skördeutfallet. Grässkördarna gav god mängd men hade lågt proteinvärde i förstaskörden. På vissa fält skördade vi för första gången gräs hela fem gånger på en säsong. Rapsen led av den blöta senvintern vilket gjorde att stora fläckar dog eller gav dålig avkastning.

Den viktigaste faktorn vid mjölkproduktion.

För att producera mjölk av god kvalitet och säkra god djurhälsa krävs ett vallfoder av god hygien och med högt näringsinnehåll. Det kan kon äta mycket av och gör att det krävs mindre inköpt kraftfoder. Berte Gård odlar sitt eget vallfoder och strävar efter att minska användningen av importerat kraftfoder. Under året har Berte Gård påbörjat ett projekt för att utreda möjligheten att använda egenodlad spannmål och proteingrödor samt möjligheten att investera och bygga en anläggning för lagring och beredning av eget foder. Hållbarhetsmässigt känns det rätt att odla mer eget foder – däremot växlar det inte ut i klimatminskningsnyckeltalen som vi hade hoppas. Investeringsunderlaget som också togs fram under året visar dessutom på blygsam lönsamhet, vi får därför väga denna investering mot andra investeringar vi vill göra. Diskussionen fortsätter och vi tar projektet med oss i framtida planer som gäller större stall och fler kor.

Minskat svinn i ständigt fokus.

Genom den pastör som Berte Gård köpte in 2018 har svinnet minskat på ett tillfredsställande sätt. Mjölk som inte uppfyller mejeriets leveranskrav kan tas tillvara. Genom att pastörisera mjölken säkerställs att mjölken är bakteriefri och kan användas till att utfodra gårdens kalvar – vilket gör att mjölksvinnet minimeras.

Berte Gård skickar all plansiloplast till återvinning. Våra avfallssiffor i övrigt redovisas tillsammans med Berte Qvarn.

FREDRIK KLANG
Berte Gård

Vad får dig att skratta på jobbet?

– Rätt väder! Då är humöret på topp. Jag minns när solen äntligen kom fram ur det regniga juli hur det blev kanonväder när vi skulle dra igång skördearbetet i augusti. Solen och lite vind gjorde hela arbetet betydligt mycket lättare – så efter tre veckor var trösket avslutat. Det arbetet kunde tagit två månader om vädret hade varit emot oss.

Men det är väl ett intensivt arbete även i sol?

– Ja, när semestern byts ut mot riktig långa dagar i tröskan på hösten och man fyller första lasset med vete som ska till Qvarnen, då först inser man hur mycket man har att göra och att det mesta ska göras samtidigt…

Hur ser du på det här med utmaningar i arbetet?

– Utmaningar står vi alla inför hela tiden och vissa ser bara möjligheter. Själv är jag inte rädd för att ge mig i kast med en tuff uppgift, tycker nog snarare om det. När jag ser möjligheter att utveckla något till det bättre – ja, då gör jag det och blir starkare på resans väg. Men sen vill det ju till att man under resans gång har bra kollegor, familj och vänner som tror på en.

Våra djur – en värdefull och levande resurs!

Berte Gårds kor är en viktig tillgång för oss men också för landsbygden i stort. De håller landskapen öppna och stärker den biologiska mångfalden. För oss är det självklart att djuren ska ha ett bra liv i en bra miljö. Vi strävar efter att ligga i topp jämfört med Sveriges bästa mjölkgårdar i en rad viktiga nyckeltal.

- Vårt kostall är en bra miljö för våra kor – de har gott om utrymme och kan röra sig fritt i stallet.
- Korna har ständig tillgång till bra foder och friskt vatten och kan själva bestämma när de vill äta och vila.
- De rör sig på halkfria underlag och deras liggytor är madrasserade för ökad komfort.
- Mjölkningen sker i mjölkrobotar som korna har tillgång till hela dygnet. Detta ger en stressfri miljö eftersom de hittar sin egen dygnsrytm.

Våra engagerade medarbetare har blick och känsla för vad djuren behöver. Det är en tillgång och ett viktigt redskap vid djurskötsel. Till vår hjälp har vi avancerad teknik som ger oss signaler om kornas hälsa, så att vi kan sätta in förebyggande insatser och minska risken att kon blir sjuk. På så sätt minskar vi användningen av antibiotika och veterinärbehandlingar. Att våra kor mår bra är viktigt ur såväl etisk som ekonomisk synvinkel.

Varje kalv är en ny resurs för företaget.

Våra kalvar blir väl omskötta, vilket är avgörande för att de ska bli välmående och högpresterande mjölkkor. För att förbättra miljön för kalvarna har vi under året lagt in ventilerade golv under halmen i boxarna, detta för att skapa en torrare bädd. Fokus under året var att kalvarna skulle få ytterligare bättre miljö och därmed bättre frisktal.

Kornas utevistelse på bete under somrarna 2019 och 2020 varade extra länge, minst 25 % mer än de fyra månader som svensk lag kräver. Vi släpper ut djuren när gräset börjar växa och låter dem gå ute tills väderleken på hösten begränsar gräsets tillväxt eller att regn och rusk gör markerna för blöta – och korna vill vara inne.

En ökande mjölkmängd år för år och låga kostnader för djurhälsa är ett resultat av noggrannhet och uppföljande arbete inom exempelvis djurskötsel, foderkvalitet, djur- och kalvhälsa samt avelsarbete. Jämfört med riksgenomsnitt ligger vi långt framme.

Djurhälsokostnad är en benchmarkingmodell med fokus på djurhälsa.

Modellen väger samman egenskaper i besättningen som kalv- och ungdjurshälsa, kalvningsstatus, foderbalans, sjukdomar, klövhälsa, övervakning, skötsel och kornas produktiva ålder. Dåliga egenskaper i en besättning är inte bara dåligt för djuren utan är också förknippat med kostnader. På Berte Gård följer vi det sammanlagda värdet av egenskaperna i modellen som ett nyckeltal. Vår extremt låga djurhälsokostnad är ett mått på hur väl gårdens personal tar hand om djuren. Ett annat friskhetstecken i besättningen är att vi de senaste åren haft ett överskott av kvigor som vi kunnat sälja.

DJURHÄLSOKOSTNAD kr/kg ECM* 2020

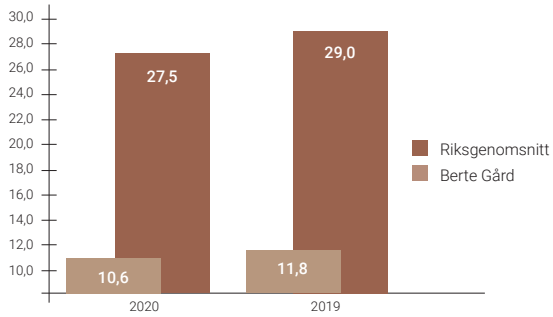

MJÖLKPRODUKTION ECM* (Energikorrigerad mjölk) ko/år 2020

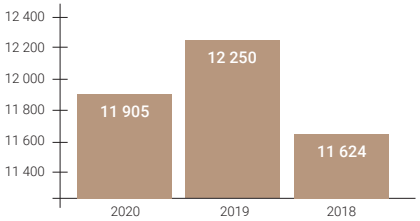

* ECM=Energikorrigerad mjölk innebär att mjölk med olika fett-, protein-, och laktoshalt standardiseras till samma energivärde. På så vis kan mjölken mellan olika gårdar jämföras.

TOTALA DJURHÄLSOKOSTNAD öre/kg ECM 2020

10,6

De 10 % bästa besättningarna i Sverige har en total kostnad på 14 öre/kg ECM eller lägre. Medianbesättningen har en total kostnad på 27,5 öre/kg ECM. De 10 % sämsta besättningarna i Sverige har en kostnad på 52,3 öre/kg ECM eller högre.

Årets samhällsdebatt kring svensk djuromsorg

Djurhållningen i Sverige har varit föremål för uppmärksamhet i SVT:s ”Uppdrag Granskning”. Fokus har främst legat på Arla och några av deras mjölkproducenter. Förfärliga och helt oförsvarbara bilder har visat på djurhållning som är under all kritik. Det är förhållanden på enstaka gårdar som svärtar ner hela vår bransch!

Det sägs att vi i Sverige har världens hårdaste lagstiftning gällande djurhållning – men när sådana avslöjanden görs hjälper det inte att de allra flesta bönder sköter sina djur helt klanderfritt. Det känns extra tungt när det rapporteras från misskötta gårdar för oss som vet vilket arbete och fokus de flesta bönder har på att djuren ska må bra. Samtidigt visar det på att granskning behövs. Framför allt är det viktigt att vi har ett kontrollsystem hos myndigheterna som fångar upp gårdar som har problem hindrar dem från att fortsätta med all form av djurhållning.

HENRIK STENSTRÖM, VD BERTE GÅRD

”Skörden påverkar alltid vår hållbarhet.”

Johan Bäcklund gjorde sitt sista år som Berte Qvarns VD under 2020.
Här ser han tillbaka på ett händelserikt finalår.

Vad minns du främst från förra årets verksamhet?

– Det första jag tänker på är den nya havrekvarnen. Vi lyckades klara tidplanen perfekt, trots komplikationer med pandemin, och drog igång anläggningen före jul. Vi vill ju jobba mot alla tendenser till monokultur när det gäller odling och såg tidigt att havre kan vara bra att växla in som ett bra komplement till vete och råg.

Var det motiverat att göra en så stor investering?

– Ja, rent ekonomiskt har vi varit trygga genom ett nära samarbete med vår kund Oatly, som har ett stort behov av lokalproducerad havre. Det är i Slöinge vi vill verka så att investera i en egen anläggning var det enda rätta.

Är hållbart tänkande viktigt i qvarnens samarbeten?

– Definitivt. Det gäller självklart våra odlare men också våra kunder. Oatly ska ha all cred för sitt hållbarhetsarbete, tillsammans hjälps vi åt att påverka våra leverantörer att odla än mer hållbart. Detsamma gäller vår vetekund Polarbröd, som initierade det här med fossilfri mångfaldsgård. Man kan säga att de stått för grundtankarna och ”snacket” och att Bertegruppen omvandlat tankarna till riktlinjer och ”verkstad” på Berte Gård.

Hur har covid-19 påverkat er?

– Vi har faktiskt aldrig haft så låg kortsjukfrånvaro som under våren 2020 och när pandemin fick genomslag i mars sålde vi rekordmycket mjöl. Men därefter drabbades restauranger, skolor och hotell så mycket att vi rent volymmässigt landade 10 % lägre än väntat på helår. Styrkan i bolagsgruppen är att en ökad glasskonsumtion å andra sidan gynnade oss via SIA:s goda resultat.

Vad är viktigast för er när det handlar om hållbarhet?

– Skörden! Den avkastning våra bönder haft under en säsong. 2019 jobbade vi med det som den extrema torrsommaren 2018 gav – och det påverkade våra hållbarhetsresultat negativt i allt från energiförbrukning till transportsträckor. Vi vill ju hämta vårt spannmål från producenter inom en 4 mils radie och plötsligt tvingades vi utvidga det området 4–5 gånger. 2019 fick vi en motsatt effekt med hjälp av den extremt goda skörden. Redan efter fyra dagar hade vi tagit in lika mycket säd som 2018 gav – totalt. Skörden 2020 var något bättre än ett normalår, vilket är positivt för så väl kvalitén som för att det blir korta transporter av spannmålen.

Men vid årsskiftet 2020/2021 lämnade du VD-stolen, men du är kvar på Berte Qvarn.

– Ja, jag ville tillbaka på heltid till det jag brinner för – qvarnmästarrollen. Ofta ses det ju som ett steg bakåt att välja bort VD-rollen, men jag tycker att man alltid ska utnyttja sin kompetens på rätt ställe, till det man trivs bäst med. Min efterträdare Fredrik Nilsson kommer att göra ett fantastiskt bra jobb och själv kan jag koncentrera mig på det jag alltid varit stolt över att vara – qvarnmästare. Men det jag personligen kommer att sakna från VD-tiden är vårt arbete i den gemensamma ledningsgruppen i Bertegruppen. Under 2020 har Bertegruppen verkligen svetsats samman genom den. Vi är grundade i gemensamma värderingar, strategier och synergier och fick en djup tillit till varandra. Och det är en förutsättning för att klara hållbarhetsfrågorna optimalt!

> Att investera i en egen havreqvarn var det enda rätta.
>
> JOHAN BÄCKLUND, VD

Hållbara qvarnhändelser från 2020

BRÄNSLEFÖRBRUKNINGEN för egna tunga fordon har fortsatt att minska.

VÅR FÖRSTA BIOGASLASTBIL HAR TAGITS I BRUK vilket innebär minskat Co_2-utsläpp på våra transporter.

Vi har utökat antalet laddstolpar på vårt område för medarbetare och besökare.

BERTE QVARN

Den nya Havreqvarnen har utökat sortimentet och ger våra lantbrukare möjlighet att få in havre som omväxlingsgröda.

- Vi har fått ett beviljat bygglov för utbyggd vattenkraft – vilket är ett steg mot att bli självförsörjande på processenergi.
- Inom ramarna för projektet På väg mot fossilfri mångfaldsgård har vi levererat mjöl till brödmixen Polarkaka.
- Vi har jobbat med underlag för ansökan om nytt miljötillstånd. Tillståndsprocessen har gett en god genomsyn av alla delar i vår anläggning.
- Gemensam matsal för all personal blev klar och energibesparingar på kontoret har gjorts.

Ett nytt marknadscenter med fullt utrustat bageri har byggts för provbakning och vårt lab för analyser är renoverat. Det säkerställer kvalitén på våra produkter. När pandemin är över kommer vi kunna ta emot kundbesök och baka tillsammans i utbildningssyfte.

Vi har utvecklat och ökat andelen järnvägstransporter.

Berte Qvarn älskar samarbeten!

Berte Gårds och Berte Qvarns projekt På väg mot fossilfri mångfaldsgård har bidragit till ökat samarbete med Polarbröd. Från början var tanken att leverera mjöl till ett specifikt bröd – men den möjligheten försvann med den tragiska branden på bageriet i Älvsbyn. Istället tog vi fram en konsumentförpackning med brödmix som exponerades på ett nytt sätt – i brödhyllorna.

Berte Qvarn arbetar nära både kunder och leverantörer för att säkra hållbarhet och god tillgång på spannmål i värdekedjan. Växtförädling är viktigt för att uppnå en hållbar produktion. Med den nya havreqvarnen ökar dessutom odlarnas möjlighet till omväxlingsgrödor. Omväxlingsgrödor odlas för att skapa gynnsamma förutsättningar för nästa gröda i växtföljden.

Vattenbrist är en begränsande faktor i spannmålsproduktionen i stora delar av världen.
Det svenska jordbruket har en fördel i form av god tillgång på vatten och bördiga jordar vilket har bidragit till att den svenska spannmålsproduktionen är framgångsrik. Berte Gård maximerar odlingen och avkastningen av grödorna och har en hög skörd per ytenhet. Vi kan inte påverka de grundläggande förutsättningarna för odlingen, som vatten, klimat och jordmån, däremot kan vi påverka lantbrukare som levererar råvara till Berte Qvarn. I lantbrukarnas val av vilken sorts spannmål som ska odlas vill vi att de ska väga in möjligheter till hög avkastning och kvalitet samt hållbarhetsfaktorer. Vi hjälper lantbrukarna genom rådgivning och premiering.

Vi uppmuntrar lantbrukare att använda sorter som behöver mindre gödning eller bekämpningsmedel.
Vi har bland annat varit med och arbetat fram sorter som inte behöver stråförkortas eller sprutas för vissa svampangrepp. Berte Qvarn arbetar för att lantbrukarna ska sluta använda stråförkortningsmedel på råg, och vi betalar extra för råg som har odlats utan det. I skörd 2021 kontrakterar vi endast råg som är odlad utan stråförkortning!

Så jobbar vi med växtförädling

De senaste 25 åren har Berte Qvarn enbart jobbat med svensk spannmål. Detta har varit möjligt tack vare ett engagerat och drivande arbete tillsammans med förädlare och sortrepresentanter på svenska marknaden. Detta samarbete är också en förutsättning för fortsatt utveckling.

Exempelvis är de marknadsledande vetesorter som finns idag något som Berte Qvarn varit starkt engagerade i att få fram. Vi har bidragit med erfarenheter, önskemål, krav och spridning av nytt material tills dess att sorten blivit klar för kommersiell handel. Det tar cirka 12 år för ett första exemplar att komma igenom de olika stadierna och ha en garanti kopplad till exempelvis resistens, kvalitet och avkastning. Det är ett långsiktigt arbete som kräver tålamod eftersom arbetet bär frukt först efter ett decennium.

Klimatanpassning krävs för jordbruket.
Vi tror på att ett lokalt svenskt jordbruk ger bästa förutsättningar för hållbara produkter. Därför måste vi anpassa oss till framtidens klimat. På västkusten väntas mer regn men också torrare perioder, vilket ställer höga krav på våra grödor. Vårt fokuserade förädlingsarbete har skapat möjligheter att hantera ett svårare klimat, men vi har också fått grödor som både ger bättre kvalitet och högre avkastning än för tio år sedan. Vi tror att denna utveckling håller i sig och kommer att fortsätta att producera hållbar spannmål i nära samarbete med jordbrukare.

Historiskt har vi framförallt jobbat med vete, inklusive den gamla vetesorten dinkel med högre näringsinnehåll.
Från och med 2018 har vi ökat förmalningen av råg. Råg ser vi som en hälsosam och hållbar gröda som kommer att öka i förhållande till bröd bakat på vete. Eftersom vi från 2021 även kommer att använda havre i ökande grad i vår nya havreanläggning så lägger vi nu mer fokus även på denna fantastiska gröda!

STRÅFÖRKORTNINGSMEDEL? NEJ TACK!

Stråförkortningsmedel används på spannmål för att hämma tillväxten. Genom att förkorta strået kan lantbrukaren gödsla mer och få en bättre tillväxt av axet – och därmed högre skörd – utan att strået böjer sig, så kallad ”liggsäd”. Berte Qvarn har aldrig tagit emot stråförkortat vete. Och kommer heller aldrig att göra det.

Stråförkortningsmedel har tidigare varit tillåtet för råg men förbjudet för övriga spannmål i Sverige. Sedan 2011 tillåts det i all odling eftersom de gemensamma EU-reglerna tillåter det. Det är beklagligt. Forskning har visat att djurs reproduktion kan påverkas även av mycket låga halter av stråförkortningsmedel. Det finns även en risk att det kan påverka människors hälsa och att det kan ha hormonstörande egenskaper.

Berte Qvarn är drivande och delaktig i sortförädling generellt. Vi arbetar nära sortförädlarna och vi är delaktiga i mycket av det arbetet som görs i Cerealtekniska Föreningen, där vi är representerade och mycket aktiva. Vi har egna utvecklingsodlingar där vi kan skala upp sorten till en tillräcklig volym för att säkerställa att den fungerar i praktiken.

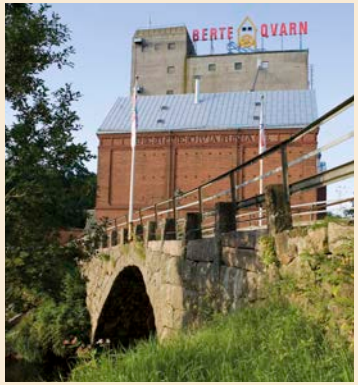

En qvarn behöver vatten!

Vattenkraft är inget nytt för Suseån. Här har snurrat hjul sen 1500-talet och utgjort grunden för Berte Qvarns verksamhet. 2012 startade vi ett projekt för byggnation av ett nytt och modernt vattenkraftverk med bättre verkningsgrad som kan ta tillvara nuvarande vattenflöde och förbättra fiskvägarna. Nu väntar nästa stora steg.

Suseåns vattenflöden har fördubblats jämfört med när nuvarande turbin byggdes. Det beror på större årsnederbörd, hårda ytor som exempelvis motorvägen, dränering av åkrar samt en uträtning av ån. Här finns alltså kapacitet för mer hållbar energi.

Under 2018 fick vi en beviljad vattendom och under 2019–2020 pågick projektering för att påbörja bygget under 2021. Driftsättningen av den nya turbinen ska ske under 2023. Den nya turbinen kommer att kunna ta tillvara det fördubblade vattenflödet, vilket genererar en ökning från dagens 15 % till potentiellt 30–40 % av Berte Qvarns totala elförbrukning. Utbyggnaden kommer dessutom att bidra till förbättrade värden för vattenmiljö och fiskbestånd.

Är vattenkraft en hållbar energi?

Ja, det är något som debatterats under 2020. Vi i Bertegruppen har alltid svarat ja på den frågan – men det viktiga är att inte bara titta på produktionen av el utan hela kretsloppet, inklusive påverkan på faunan. Vid vår tänkta byggnation har vi utrett hur den biologiska mångfalden och faunan i vattnet påverkas – och om den till och med kan förbättras. Genom att anlägga effektiva och ”naturliga” fiskvägar anpassas flödet för alla arters vandring. Genom att ha ett hållbarhetstänk kring både materialval i byggnationen och miljön runt omkring så klassas vår vattenkraft definitivt som en tillförsel av hållbar energi. En modern och uppdaterad vattendom säkerställer detta.

ENERGIFÖRBRUKNING (MWh)

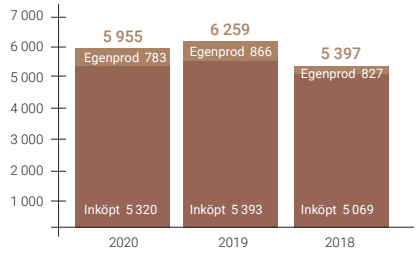

ENERGIFÖRBRUKNING per ton (kWh/ton)

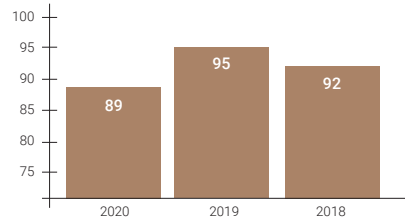

För att jämföra svinn/avfall med den totala mjölproduktionen under de senaste tre åren – **klicka här**.

Vi arbetar med en tacksam råvara.

Berte Qvarn har nästan inga restprodukter. Det som inte blir mat för människor blir istället foder till djur. Och en väldigt liten del – under 2020 endast 0,06 % – går till biogas. Vi strävar efter att få ut så mycket som möjligt från varje kärna och att maximera det som blir mat för människor.

Nära kontakt med leverantörer och ett väl utvecklat samarbete med våra kunder kännetecknar Berte Qvarn. Vi säljer i princip enbart till andra företag, som exempelvis bagerier, och bistår kunderna att optimera sina processer för att minska svinnet. En viktig del i vårt hållbarhetsarbete, är att hjälpa våra affärspartners att stärka deras hållbarhetsarbete.

MJÖLPRODUKTION (ton)

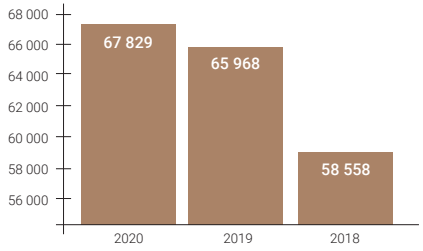

AVFALL (ton)

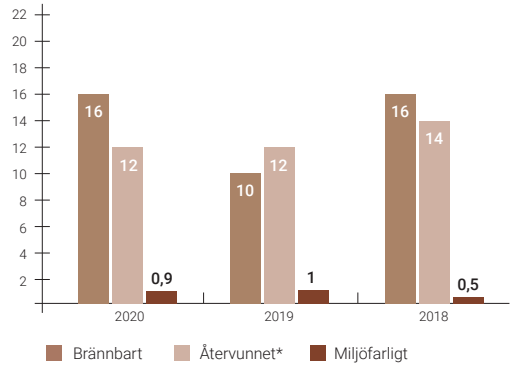

* Well, hård- & mjukplast, metall i Berte Qvarn och Berte Gård brännbara avfall redovisas tillsammans.

SVINN (%) Avfall som går till biogas

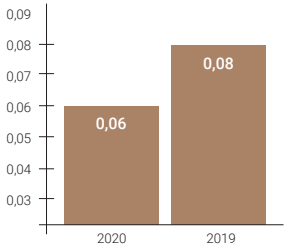

DAN DAVIDSSON
Spannmålsmottagare
Berte Qvarn

Finns det plats för skratt på jobbet?
– Ja, det första man gör på morgonen är att försöka få sig ett gått skratt – och det är inte svårt om man har lika bra jobbarkompisar som jag.

Vad är du mest stolt över?
– Att vi har ordning och reda på min arbetsplats och att vi levererar bra spannmål till qvarnen.

Hur har pandemin påverkat ditt arbete under 2020?
– Jag måste naturligtvis hålla avstånd och ha mindre kontakt med medarbetare och leverantörer så länge detta pågår. Men annars upplever jag faktiskt inte att mitt arbete har påverkats.

Vi ställer krav på både leverantörer och kunder

Berte Qvarns inköpspolicy och uppförandekod beskriver de krav vi ställer på våra leverantörer och ska undertecknas vid varje avtal. Våra leverantörer är inhemska och följer svensk lagstiftning med avseende på personal, djurhållning och miljö.

Spannmål som levereras av lantbrukarna ska vara odlad på egenbrukad mark, i det egna företaget. Vårt årliga mål är att genomföra 30 leverantörsbedömningar hos våra spannmålsleverantörer. Det målet uppnådde vi under 2020, liksom under de fyra föregående åren.

Vår hållbarhetsambition inkluderar även i allra högsta grad våra kunder.
Vi vill leverera produkter som uppfyller våra kunders krav på hållbarhet, kvalitet och spårbarhet. Vi vill också samarbeta för att minska svinn och transporter. Samtidigt kämpar vi med att ständigt väga våra ambitioner med kundernas krav på rätt pris. ”Från Sverige”-märkningen är också högt prioriterad för många av våra kunder eftersom det är en viktig fråga för deras kunder – slutkonsumenterna.

FÖRMALNING (%)

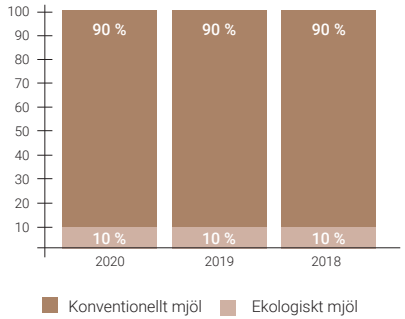

SVENSKA RÅVAROR (%) 2020

100 %

Svenska råvaror 2019 och 2018 var 100 %.

Resultat från 2020

MAGNUS BENGTSSON Transportchef, Berte Qvarn

Vad är du mest stolt över med din arbetsplats?

– Alltihop med Bertegruppen. Att det är så nära jorden. Mjölk som blir glass, biogödsel till åkrarna, alla bra produkter, härliga byggnader och det fina läget. Och kollegorna! Hållbarhetsarbetet som genomsyrar alltihop är också häftigt. Tänket med StegVis-metoden där vi hoppar på små tuvor och får med alla på tåget – inklusive våra leverantörer.

Vad är utmanande framöver?

– Att behålla kvalitén, hitta nya kunder och behålla de befintliga. Det kräver en bra inställning till kunder och affären. När det gäller den nya Havreqvarnen gäller det att få den att fungera optimalt och producera som den ska. Men det har börjat bra och det är fantastiskt hur många användningsområden havre har idag. När jag växte upp var det bara gröt!

Hur har pandemin påverkat ditt arbete under 2020?

– En del jobbar hemma, så det är den daglig kontakten man saknar, de där korta möten som blir när man möts i trappan och kan stämma av något. Gemenskapen är viktigare än vad man tror!

Berte Qvarns klimatpåverkan

När lantbrukarna odlar vete och råg är det dieselanvändning till maskiner på fältet, produktion av mineralgödsel och lustgas-emissioner från användning av kvävegödsel i odlingen som utgör den största delen av qvarnens klimatpåverkan.

Under 2020 har Berte Qvarn på frivillig väg samlat in uppgifter från odlare för att kunna följa hur klimatpåverkan är från de odlare vi har kontakt med. Odlarna är normalt inte vana vid att lämna ifrån sig dessa uppgifter – men har i stort varit intresserade. Insamlade data bearbetas av RISE och tas med i det samlade klimatavtrycket för Berte Qvarn.

Mer järnväg och biogas = mer hållbar energiförbrukning

- Under 2020 fortsatte vi vårt arbete med att modernisera fordonsparken och tog i drift vår första biogaslastbil vilket minskade våra Co_2-utsläpp.
- Arbetet med järnvägstransporter utvecklades och vid årets slut hade 10 050 mil med lastbil ersatts med tåg.
- För åkerier som anlitades krävdes EURO-klass 5. Vid lägre EURO-klass skedde ett avdrag på fraktersättningen. Vid transporter med biogaslastbil eller palmoljefri HVO utgick en högre ersättning.
- All spannmål som kommer in under skörd torkas i egen tork med biogas eller palmoljefri HVO.

BERTE QVARNS KLIMATAVTRYCK 2020

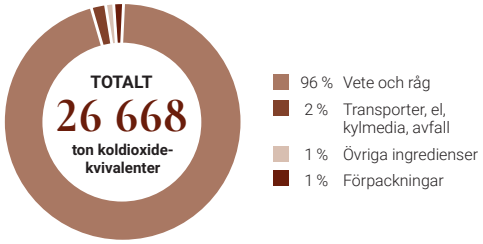

KLIMATAVTRYCK ton CO_2e/år

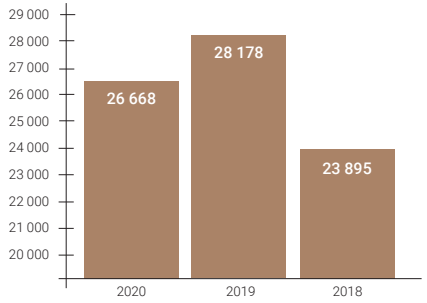

Utsläpp (CO_2e) i relation till producerad mängd mjöl har minskat med 3,4 % från 2018 till 2020.

För att jämföra mjölproduktion – **klicka här**.

”God ekonomi ger hållbara muskler.”

12 månader som sent ska glömmas. SIA Glass VD Stefan Carlsson svarar på frågor om ett år som – av helt olika skäl – lär gå till historien.

Vad minns du av hållbarhetsåret 2020?

– Det första jag tänker på är att landets konsumenter prioriterat svenska råvaror och produkter – vilket ju är vår ryggrad. Vi har länge kämpat för ett rejält genomslag på den fronten och nu lossnade det äntligen. Uppenbarligen som en effekt av pandemin men positivt i bemärkelsen att det är en efterfrågan som gynnar hållbarheten. Det gör att vi får muskler att investera i ännu fler hållbarhetsprojekt. Det är ju så det fungerar; ekonomisk hållbarhet ger resurser till satsningar som handlar om de ekologiska och sociala dimensionerna.

Kan du ge några exempel vad ni gör socialt med ert överskott?

– Vi satsar på medarbetarna, allt från att renovera en matsal till att göra inspirerande gemensamma aktiviteter. Under 2021 kommer vårt goda resultat dessutom att märkas i en stor extern satsning av sponsringskaraktär – som ska gynna föreningar och de eldsjälar som finns där för ungdomarna och som får klubbarna att fungera.

Bertegruppens långsiktiga mål är att halvera klimatavtrycket. Vad fokuserar SIA Glass på?

– Vi jobbar speciellt med våra råvaror och plastförpackningar. Vi vill att lantbrukare som producerar vår mjölk och grädde ska sträva efter att bli fossilfria mångfaldsgårdar, vilket gynnar både klimatet och den biologiska mångfalden. Och när det gäller plastförpackningarna har vi två tydliga huvudspår 2021. För det första vill vi bidra till mer cirkulärt tänk kring glassburkarna. Papper är tyvärr ingen fungerande lösning mer än för vissa produkter och vi måste öka materialåtervinningen – oavsett om det handlar om plast eller papper. Vi ska också få fler konsumenter att inse hur bra burkarna är för förvaring, inte minst av mat! Samtidigt pågår ett ständigt utvecklingsarbete för att hitta bra alternativ till plastförpackningarna. På kort sikt kan det vara ett alternativ att ersätta fossil olja med olja från matavfall eller skogen, men på längre sikt vill vi hitta ett alternativ till plasten. Förpackningsfrågan är högt prioriterad.

> “Paradoxalt nog har pandemin fört oss närmare varandra!
>
> STEFAN CARLSSON, VD

Kort om era mätbara hållbarhetsresultat. Vad sticker ut?

– Energiförbrukningen per liter glass har gått ner tack vare effektivare utnyttjande av maskinerna. Den tydligaste positiva förändringen på utsläppssidan är naturligtvis att resandet upphört. Vi har inte haft externa besök, inga säljresor eller stockholmsmöten. Det gångna året har lärt oss att tänka, agera och mötas på andra sätt. Och jag är faktiskt rätt övertygad om att det ”gamla normala” aldrig kommer tillbaka.

Coronapandemin har gynnat försäljningen, men hur har ni klarat den internt?

– Paradoxalt nog har pandemin fört oss närmare varandra! Inte fysiskt, men kollegialt. Den stora utmaningen med ökade sjuktal mitt under en rekordhög produktionstakt har inneburit extrema krav på flexibilitet. Tjänstemän har hjälpt till i glassproduktionen och alla har ställt upp för varandra på ett fantastiskt sätt. Arbetsmoralen har helt enkelt varit skyhög och sammanhållningen och förståelsen för allas betydelse har växt rejält. Det är nog det jag med störst glädje tar med mig från detta märkliga pandemi-år.

SIA Glass 2020 i hållbar punktform

- Stärkt andel av svenska ingredienser (2020: 83,7 %) och andel Sverige-märkta produkter (50 st av 124).
- Vi har helt slutat med egen distribution vilket optimerar flödet tillsammans med andra livsmedelsprodukter.
- Alla svarta plastförpackningar har fasats ut och beslut togs att papp-plastburken ska fasas ut under våren 2021, pga svårigheter att materialåtervinna denna typ av förpackningar.
- Vi har genomfört en kartläggning av alla våra transporter och gjort en handlingsplan över hur vi skall gå tillväga. SIA Glass är med i DLF:s initiativ om fossilfria transporter till 2025.

SIA GLASS

Mängden plast i 1,5 liters burkarna minskade med

14 %

OMBYGGNAD AV MATSALEN
– kommer att leda till en bättre och trivsammare miljö för medarbetarna

I JANUARI 2020 VAR VI

100 % PALMOLJEFRIA

Att hitta ersättningsråvaror var inte lätt men vi lyckades!

ECTOGRID
– ett värmeåtervinnings-projekt tillsammans med EON och Slöinge Djursjukhus påbörjades under året. Syftet är att överskottsvärmen från vår frysanläggning ska tillvaratas och delas med Djursjukhuset.

Tack vare fortsatt fokus på effektivitet och struktur kan vi redovisa ett ekonomiskt rekordresultat och

98,5 %
leveranssäkerhet

Engagemang och mentorskap har inletts för sex UF-företag

Förpackningsfrågan – i ständigt fokus för SIA Glass

Arbetet i SIAs förpackningsgrupp har fortsatt under 2020. Vi har tagit många mindre beslut om förändringar som leder till mer hållbara förpackningar. Större beslut har också tagits – bland annat att vi fortsatt ska ha plastburkar som våra primära förpackningar för glassen. Det finns en logisk anledning till det.

Ska vår nuvarande plastförpackning i plast bytas ut? Eller ska vi ska fasa ut all nuvarande fossil plast mot exempelvis växtbaserad plast? Vi har analyserat möjligheterna men när vi väger in alla aspekter så kvarstår plastburken som bästa alternativet – eftersom den består av ren polypropen-plast vilket är ett av de bästa alternativen när det gäller möjlighet till materialåtervinning. Förpackningens viktigaste uppgift är att skydda livsmedlet (glassen) och minimera svinnet (hela vägen från produktion tills kunden förhoppningsvis ätit upp all glass!). Även här är plastburken än så länge det bästa alternativet. Vi vet också att konsumenterna återanvänder vår burk frekvent till matlåda eller förvaringsbox. Därför har vi beslutat att under 2021 fokusera mer på ett cirkulärt tänk kring plastburken, med informationskampanjer om hur konsumenterna kan återbruka burken och hur viktigt det är att lämna burken till återvinningsstation när man inte länge har användning av den.

NÅGRA EXEMPEL PÅ FÖRPACKNINGSARBETET UNDER ÅRET:

• För att möjliggöra materialåtervinning har vi fasat ut alla svarta plastförpackningar, bytt till vit plast i tråg och använt ljusa färger till stycksaksförpackningarna. Därmed är alla våra kund- och konsumentförpackningar materialåtervinningsbara och vi lever därmed redan upp till DLF:s plastinitiativ som vi skrivit på med målsättningen ”att de plastförpackningar som medlemsföretagen sätter på marknaden ska gå att materialåtervinna”.

• Den papp-plastförpackning som lanserades under 2019 visade sig vara problematisk i produktion och tas bort. Kvalitet och form på både lock och burk höll inte måttet, ledde till ökat svinn i produktionen och merarbete för produktionspersonalen. Förpackningen är inte heller optimal ur materialåtervinningssynpunkt då den består av blandmaterial (papper-plast). Vi byter tillbaka till en ren plastförpackning i början av 2021.

• Vi har minskat plastmängden i 1,5-l burken med 6,5 g. Detta ger 14% reduktion av plastmängden mot vad vi haft sedan tidigare. Inkluderar vi locket i beräkningen så minskar förpackningens plastmängd med 10 % i sin helhet. Baserat på våra inköp per år på 3,7 miljoner burkar reducerar vi vår Co_2 med 88 263 kg/år.

• Returplast-inblandning i den krympfilm som används för att hålla ihop flerpackskartonger är nu 80 %. Det bidrar till att öka efterfrågan på återvunnen plast!

Vi prioriterar råvaror från Sverige!

Andelen svenska råvaror i våra produkter uppgår 2020 till 83,7 % och vi strävar efter att ha svenska råvaror så långt det är möjligt. De dominerande ingredienserna i vår glass är grädde, skummjölk och socker som kommer från svenska kor och sockerbetsodlingar.

Svenska råvaror är som regel producerade med högre miljömässig och etisk hänsyn än råvaror från många andra länder, men det finns fortfarande utmaningar för mjölken, grädden och sockret. Ett fokusområde i vår hållbara affärsstrategi är att säkra tillgången på hållbara råvaror som produceras i Sverige, och i andra delar av världen, nu och på lång sikt.

SIA Glass gräddglass tillverkas av 100 % svensk färsk grädde (fysisk spårbarhet). Mjölken, som kommer från Berte Gård och gårdarna Gammalstorp och Hagelsrum, levereras till Arla som i sin tur levererar grädde till SIA Glass (massbalans). Dessutom levererar Gäsene Mejeri svensk färsk grädde till SIA Glass (fysisk spårbarhet).

Ursprungsmärkning är en viktig aspekt för många av våra kunder. Under 2018 började vi använda ”Från Sverige”-märkningen. Av 124 aktiva produkter är 50 stycken registrerade med Från Sverige-märkningen – vilket motsvarar 74 % i volym såld glass.

SVENSKA RÅVAROR (%) 2020

83,7%

Svenska råvaror 2019 var 83 %.

50 av 124 aktiva produkter
har **Från Sverige-märkning**
= 74 % av såld glassvolym.

Råvaror som måste importeras

Vi arbetar tillsammans med våra leverantörer för att säkerställa en hållbar produktion genom att kommunicera och föra löpande dialoger om vår uppförandekod. Vi har tagit fram en riskanalys där vi klassat alla råvaror för att hitta ”riskråvaror”. Under 2020 fortsatte arbetet med att säkerställa att dessa är producerade på ett hållbart sätt – såväl miljömässigt som när det gäller mänskliga rättigheter.

Mango, vanilj och kakao är exempel på internationella jordbruksvaror som används i SIA Glass produkter. All kakao som vi köper in är Cocoa Horizons-certifierad, vilket är en hållbarhetscertifiering som omfattar såväl sociala som miljömässiga kriterier. Den icke vinstdrivande stiftelsen drivs av Barry Callebaut, världens främsta tillverkare av kakaoprodukter. Cocoa Horizon jobbar för förbättrade levnadsvillkor för kakaoodlare samt en hållbar kakaoproduktion genom utbildning, rådgivning och investeringspremier.

Under 2020 hade vi dessutom extra fokus på vaniljproduktion och utförde revisioner hos våra aromleverantörer. Vi kommer att fortsätta att ha extra fokus på vanilj under 2021 och undersöka hur vi på bästa sätt säkerställer att den vanilj vi använder kommer från odlingar med bra sociala och miljömässiga förutsättningar och villkor.

Under flera års tid har SIA Glass arbetat tillsammans med leverantörer – av exempelvis spraychoklad, maräng och doppmassor till våra strutar – för att ersätta palmolja med fetter med lägre miljöpåverkan, exempelvis kakaosmör, rapsolja eller kokosolja. Vi kan med stolthet meddela att vi lyckats! Från och med den 1 januari 2020 är alla SIA Glass-produkter 100 % palm-oljefria. Responsen på att vi är 100 % palmoljefria har varit väldig positiv, både från våra kunder och konsumenter.

SÅ JOBBAR VI MED FYSISK SPÅRBARHET OCH MASSBALANS

- Fysisk spårbarhet = att en certifierad specifik råvara hålls separerad från annan råvara i varje fas av produktions- och tillverkningsprocessen – från skörd till butikshylla.

- Dokumenterad spårbarhet/ massbalans = att en volym certifierad råvara kontrolleras och fördelas genom handelskedjan. När en viss kvantitet certifierad råvara säljs får producenten motsvarande mängd råvara såld i enlighet med certifieringens kriterier, men exakt ursprung på den certifierade slutprodukten specificeras inte.

Glassproduktionen växer så det knakar!

Under 2020 har vår produktion av glass slagit alla tidigare rekord. Totalt nådde vi en produktion på drygt 11 miljoner kilo glass – vilket är en ökning men hela 16,6 % jämfört med 2019. Produktionen har gått för högtryck trots problemen på grund av pandemin.

Smittspridningen gjorde att sjukskrivningstalen fördubblades och våra olika utbildningsprojekt har fått stå tillbaka. Att få maskinerna att rulla har prioriterats. Personal från kontor, försäljning, marknad och bemanningsföretag har gjort att vi har kunnat hålla takten.

- Allas gemensamma insatser har resulterat i hela 98,5 % leveranssäkerhet mot kund.
- Den stora ökningen i produktionen har fungerat bra och vi har kunnat öka råvaru-utbytet med 3,3 %.
- Utfallet för producerat, i förhållande till planerat, har dock minskat med -0,4 % – vilket förklaras med de produktionsavbrott (på grund av hög sjukfrånvaro) som varit under pandemin.

Under året har trycket på inköp och planering varit högt, ovissheten om hur det skulle gå med försäljningen under en okänd pandemi gjorde att vi var väldiga försiktiga under våren. Vi insåg dock snabbt att det var fel strategi och fick gasa på igen. Vi gjorde om planeringen och lyckades få hem i stort sett alla råvaror.

Utleveranserna har följt med i rekordtrenden och från vårt fryshus har det aldrig tidigare levererats ut så många pallar – och dessutom med minimala problem och felplock.

Under året har vi investerat i två nya glassfrysare vilket inneburit en mer flexibel och säker produktion. Ny ventilation i gamla lokaler ger en besparing i elförbrukningen samt ett bättre inomhusklimat. Sist men inte minst – en ny matsal ökar medarbetarnas trivsel.

GLASSPRODUKTION (ton)

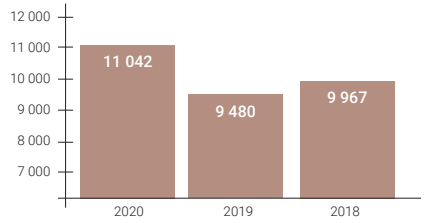

ENERGIFÖRBRUKNING (MWh)

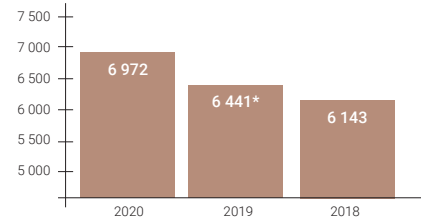

*Inkl. energiförbrukning för Slöinge Fryshus fr o m maj 2019

ENERGIFÖRBRUKNING per ton (kWh/ton)

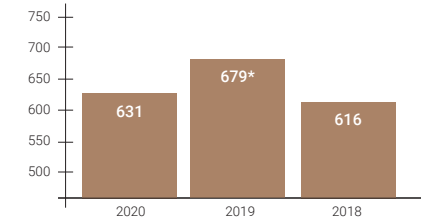

*Inkl. energiförbrukning för Slöinge Fryshus fr o m maj 2019

REJÄLT MINSKAD ENERGIFÖRBRUKNING

- Målet för 2020 var att minska energiförbrukningen med 15 % jämfört med 2016. **Resultatet uppnåddes med råge – vi landade på minus 19,6 %.**
- Jämfört med 2016 har **elförbrukningen minskat med 20,2 %** och **biogasförbrukning har sjunkit med 8,8 %.**
- **Elförbrukningen** per ton producerad glass har under 2020 **minskat med 12,1 %** jämfört med 2019. **Biogasanvändningen har sjunkit med 9,9 %** per ton producerad glass.

Så minskar vi svinnet

Livscykelanalysen för vår glass är tydlig:
Det viktigaste för att minimera svinnet är att ta hand om råvaran på bästa sätt.
Vi har sedan länge arbetat strukturerat med att minska svinnet.

Under 2020 har vi lyckats minska svinnet med 33 % mot 2019. Detta görs samtidigt som vi ökat produktionsvolymen med 16,6 %.

- Glassen som inte kan säljas som förstasortering blir till stor del returmix och används vid nästa produktion eller säljs som andrasortering i vår glassbutik.
- Den lilla del som kasseras går till Berte Gårds biogasanläggning eller Falkenbergs Biogas.
- Trots att vi har haft en stor produktionsökning har vi lyckats minska andelen sopor som går till förbränning. Under 2020 har ökningen av bioavfall istället ökat kraftigt.

”Ta-vara-på-glassar” är ett roligt projekt där våra medarbetare hjälps åt att utveckla nya glassar med råvaror som blivit över från utgående produkter – råvaror som annars hade slängts. “Ta vara på-glassar” säljs i vår glassbutik sommartid och har blivit en stor succé! Eftersom mängden andrasortering har minskat på styck-sakssidan är detta nu ett viktigt tillskott till butikens försäljning.

Doppmassor och doppchoklad, som pinnar och strutar doppas i, har fått en receptöversyn i ett projekt som påbörjades 2019. Målet var att optimera smältpunkterna och undvika att värma upp dem mer än nödvändigt. Resultatet har lett till minskad energianvänd-ning, mindre svinn och högre kvalitet på produkterna. Projektet blev klart under 2020 vilket innebar slutet för överförbrukningen av choklad. Vi sparade exempelvis runt 800 kg choklad på en enda veckas glassbåtsproduktion. Även recept på ripplar har fått en översyn vilket har medfört lägre hastighet på pumpar och mindre slitage. Projektet kommer framöver att vara en del av arbetet med ständiga förbättringar.

Obegränsad tillgång till rent dricksvatten är inte längre en självklarhet för oss i Halland.

Vår målsättning var att minska vattenförbrukningen med 15 % till 2020, jämfört med 2016 års nivåer. Målet nåddes och vi minskade vår vattenförbrukning med 16,6 % jämfört med 2016 års nivå. Det var en förbättring med 3,2 % jämfört med 2019. Vi har dock en fortsatt hög användning av vatten på grund av mycket diskning i fabriken. Det är en nödvändighet till följd av den ökade produktionen av mjölkfria produkter. Vi måste säker-ställa att alla spår av mjölk från tidigare produktion avlägsnas.

AVFALL (ton)

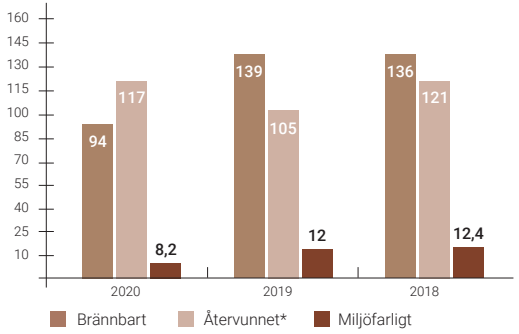

* Well, hård- & mjukplast och metall

SVINN (%) Glassmix går till Berte Gårds eller Falkenbergs biogas.

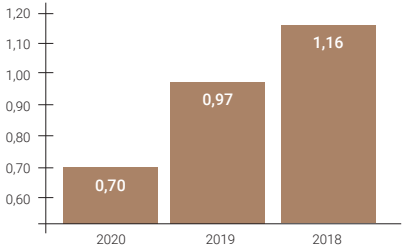

För att jämföra svinn/avfall med den totala glassproduktionen under de senaste tre åren – klicka här.

Vårt klimatavtryck 2020

När SIA Glass granskar och mäter sin klimatpåverkan är det grädde och andra mejeriprodukter står för det största bidraget till bolagets klimatpåverkan. Detta är något av en hållbarhets-paradox eftersom svenskt lantbruk och betande djur är viktig för den biologiska mångfalden och för att hålla markerna öppna. Men enligt gängse sätt att mäta och redovisa klimatavtryck ger mejeriprodukter den effekten på resultatet, vilket vi självklart respekterar. Klimatavtrycket har ökat mellan 2018 och 2020 till följd av ökad produktionsvolym, men utsläppen i relation till producerad mängd är i stort sett oförändrad.

SIA GLASS KLIMATAVTRYCK 2020

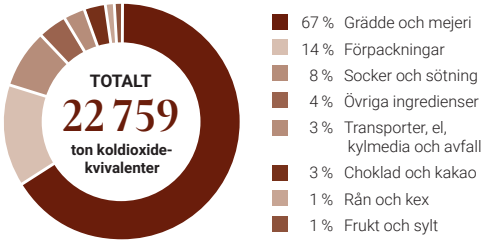

KLIMATAVTRYCK ton CO_2e/år

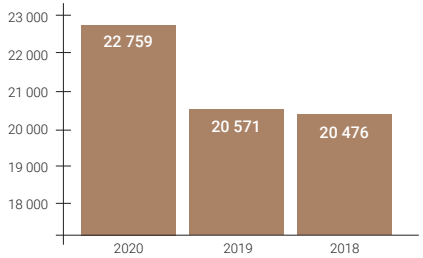

Utsläpp (CO_2e) i relation till producerad mängd glass har ökat med 0,3 % från 2018 till 2020.

Glassproduktionen återfinns här: klicka här

Inköpspolicy och uppförandekod – så ställer vi krav på våra leverantörer

Bertegruppen i stort prioriterar svenska leverantörer och råvaror. För SIA Glass del gäller samma grundläggande målsättning – men vissa produkter måste trots allt importeras för specifik smaksättning, exempelvis vanilj och kakao. Det medför högre krav på en mycket aktiv och heltäckande kontroll av råvaror och leverantörer.

Under ett normalt år utför vi fysiska kontrollbesök på de mjölkgårdar som levererar vår mjölk, det samma gäller Gäsene Mejeri som vi köper grädde av. I år har vi inte kunnat utföra fysiska besök på grund av pandemin, men vi har haft ett flertal digitala uppföljningsmöten för att säkerställa att de följer vår uppförandekod. Uppförandekoden måste alla våra leverantörer skriva under. För råvaror som innebär en högre risk gällande miljö, arbetsvillkor och mänskliga rättigheter – såsom kakao, mango och vanilj, försöker vi säkerställa goda villkor i produktionen genom dialog med vår förstaledsleverantör, som i sin tur kommunicerar koden vidare till producenterna. Arbetet med att kartlägga och följa upp samtliga inköpta råvaror sker löpande under året för att värdera och säkerställa hållbara produktions- och arbetsvillkor. Vi beskriver mer om detta i avsnittet om utländska råvaror.

Under året har vi utvecklat processen för leverantörsbedömningar och definierat kriterierna för när vi avvecklar samarbetet med en leverantör som inte lever upp till våra krav. Vi kommer under 2021 att börja mäta och utvärdera alla våra leverantörer.

Det handlar om totalt 800 stycken och är något som hela bolaget kommer att bli involverat i då respektive avdelning kommer att utvärdera sina leverantörer på två kriterier:

1. **Levererar enligt spec/det vi har beställt.**

2. **Levererar i tid.**
   Detta kommer att leda till att vi får kunskap och överblick över våra samarbeten och hur vi kan utveckla dem på bästa sätt.

ANDERS NILSSON
Projektledare,
Produktutvecklare
och TF Kvalitetschef
SIA Glass

Vad skrattade du senast åt på jobbet?

– Mina kollegor! De är så otroligt härliga och har så många idéer och tankar hela tiden att man inte kan annat än att gå omkring med ett leende på läpparna.

Vad är du mest stolt över i ditt jobb?

– Att jag får vara med om detta. Att jag får förtroendet för uppdrag som tf Kvalitetschef är ju otroligt hedrande. Jag känner att jag tillhör en organisation som tror på mig och ger mig uppskattning – vilket får mig att växa.

Hur har pandemin påverkat ditt arbete under 2020?

– Hela året har gått ganska bra, men jag är en person som pratar med hela kroppen och läser av hela kroppen när jag pratar med någon. I och med att man träffas via skärmar så försvinner det språket. Jag känner mig som om jag inte får fram allt jag vill säga och det är fruktansvärt frustrerande mellan varven.

Vad är utmanade för oss framöver?

– Omvärlden skulle jag nog säga. Den förändras hela tiden och det gäller att vara före i alla steg, att inte ramla av framtidens rullande hjul utan vara med och styra det som rullar i allt högre takt – och förutse vilka stenar som kommer att ligga i vår väg.

Våra kunder har rätt att ställa hållbarhetskrav

Vår hållbarhetsambition inkluderar i allra högsta grad våra kunder. Vi vill leverera produkter som uppfyller deras krav och kommunicera vad vi gör på hållbarhetsområdet. Tillsammans kan vi nå bättre resultat!

Ambitionen under 2020 var att träffa våra kunder för att få en ökad förståelse för varandra och sätta upp en gemensam agenda framåt rörande svinn, transporter och förpackningar. Dock har pandemin även här försenat detta arbete.

Hållbarhet betyder allt mer för våra kunder.

Förväntningarna från glassbarer, grossister och dagligvaruhandeln ökar. Våra kunder förväntar sig spårbarhet och kontroll över leverantörskedjan, men också att vi som leverantörer arbetar aktivt med vårt klimatavtryck och övriga hållbarhetsfrågor. Under 2019 skrev vi, tillsammans med 26 andra medlemsföretag i Dagligvaruleverantörers Förbund (DLF), på Transportinitiativet som verkar för att transportsektorn i Sverige ska minska koldioxidutsläppen med 70 %. Vi kommer därmed att behöva ställa högre krav på kunders och leverantörers transportörer som hämtar och lämnar sina produkter i Slöinge.

Matsvinn är en annan prioriterad fråga för våra kunder, men även för oss. Med en fryst produkt som vår är svinnet i kundledet minimalt.

Det finns en stark rörelse i samhället mot nya mattrender med mer vegetariska alternativ. SIAs svar på det är vår veganska glass ICE DREAM.

Bertegruppen + Slöinge = Sant!

Vi älskar vår bygd, goda relationer och samarbeten som hjälper oss att utvecklas. Gemensamma mål och utmaningar gör dessutom jobbet roligare. Tillsammans kommer vi längre.

Som Sveriges äldsta familjeföretag är vi djupt rotade i Slöinge. Bertegruppen har utvecklats tillsammans med bygden och är en av traktens stora arbetsgivare med många medarbetare från närområdet. Ett exempel är att SIA Glass startades som ett sysselsättningsprojekt för att säkra arbetstillfällen när det lokala slakteriet lades ner 1961.

Utöver de direkta arbetstillfällen som vi bidrar med i Slöinge följer arbetstillfällen hos underleverantörer, men även hos kring- och samhällsservice. Vi vill anlita och därmed stötta bygdens företag så långt det är möjligt. Vi ger även stöd till lokala föreningar med motkravet att de ska ha en väl fungerande och inkluderande ungdomsverksamhet.

Under 2020 satte Covid-19 många käppar i hjulen

Tyvärr har flera arrangemang (som Creative Day med Falkenbergs Gymnasieskola och samarbetet med Slöingeskolan) fått skjutas på framtiden. Även Berte Qvarns återkommande leverantörsträffar för diskussion, rådgivning och föreläsningar kring aktuella ämnen inom lantbruk har hämmats. Endast en planerad träff blev av under 2020 – men självklart ska träffarna återupptas så snart som möjligt.

Den våtmark som Berte Gård tillsammans med två andra markägare i bygden anlagt färdigställdes och visar hur goda grannrelationer ger förutsättningar att utveckla bygden!

SIA Glass har engagerat sig i Ung Företagsamhet.

Ung företagsamhet (UF) är en ideell, partipolitisk obunden förening vars syfte är att samverka med skolan för att införa företagsamhet och ett engagerat näringsliv i det svenska utbildningssystemet. Genom dessa utbildningar får unga möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och entreprenörskap. UF gör ett viktigt jobb med att ge unga en inblick i entreprenörskap. En stor del av UF:s verksamhet riktar sig till gymnasieungdomar som är en viktigt blivande målgrupp för SIA Glass. Genom att få kontakt och diskutera företagsfrågor med ungdomarna lär vi oss hur de tänker och resonerar och vi kan bidra till att de får en inblick i företagsvärlden!

VÅRA VIKTIGA RELATIONER

MEDARBETARE
Våra engagerade och motiverade medarbetare är avgörande för vår framgång.

SAMARBETSPARTNERS
Vi ska ha god framförhållning, föra en bra dialog och vara pålitliga i relationen med våra samarbetspartners, exempelvis leverantörer, entreprenörer och markägare.

KUNDER
Våra kunder är andra företag, exempelvis bagerier, glassbarer och dagligvaruhandel.

KONSUMENTER
Vi ska av konsumenter uppfattas som trovärdiga, ha goda produkter och spännande nyheter.

SLÖINGE
Vi vill vara ansvarstagande i närområdet med dess intresseorganisationer och myndigheter.

OMVÄRLDEN
För livsmedelsbranschen i stort finns mycket att göra. Vi behöver ställa om till mer hållbar produktion, distribution och förädling.

Så ser vi på lönsamhet och etiska affärer

Bertegruppen är en vinstdrivande familjeägd företagsgrupp med en lång historia. Vi vill att företagen ska leva vidare med familjen Stenström som ägare under många generationer framåt. För oss är det naturligt att fokusera på lönsamhet som är hållbar över tid.

Omvärldens förtroende kommer inte per automatik, det är någonting som man förtjänar. För oss är det viktigt att ha en öppen inställning och dela med oss till andra.

- Vi deltar i nätverk och grupper i vår bransch och är öppna för förslag på hur vi kan stärka vårt hållbarhetsarbete, såväl som övriga processer. Vi vill att den inställningen ska råda i hela företagsgruppen.
- Vi vill att våra medarbetare ska känna tillit och förtroende samt berätta om de upptäcker missförhållanden. Vi har en visselblåsarfunktion på Bertegruppens intranät där medarbetare kan uppmärksamma företagsledning på misstänkta oegentligheter, helt anonymt.
- Vi arbetar kontinuerligt för att upprätthålla en hög intern kontroll för att minimera risker för korruption eller annan oetisk aktivitet. Vi jobbar för att i bolagsgruppen ha gemensamma rutiner inom ekonomi och administration. Det ger oss, bland annat, bättre möjlighet till uppföljning.
- Tillsammans med vår bank, försäkringsbolag och revisionsbyrå har vi skapat rutiner, dokumentation och arbetssätt för att säkerställa vår företagsetik. Kvalitets- och miljörevisioner på våra bolag genomförs regelbundet sedan lång tid tillbaka.

Stark lönsamhet trots pandemin

Maximal vinst till ägarna har aldrig varit vårt primära syfte, däremot är ekonomisk hållbarhet förutsättningen för allt. Våra vinster har till största delen använts för att bidra till arbetstillfällen i Slöinge.

Utan en stabil ekonomisk grund blir vi bakbundna och kan varken investera i bolagen eller samhället, oavsett hur goda intentioner vi har. Bertegruppen arbetar med långtidsplaner där en hållbar och långsiktig tillväxt spelar huvudrollen.

Vi vet att vi spelar en stor roll i vårt närområde.
Genom tillväxt kan vi bidra till samhället genom skatter och sociala avgifter, men också genom större engagemang i vårt närområde. Dessutom ger det oss möjligheten att investera i produktions-effektiviseringar och miljöförbättrande åtgärder.

Rekordresultatet för 2020 har på många sätt präglats av pandemin.
Korna på Berte Gård har inte brytt sig om pandemin utan mjölkat på som vanligt och mjölkpriset har, sett över året, varit relativt bra. Både SIA Glass och Berte Qvarn fick känna av bunkringseffekten under våren. Därefter tappade Berte Qvarn volym, främst till kunder som levererar till hotell och restaurang. SIA Glass märkte å andra sidan av ett förändrat beteende gällande glasskonsumtion – vilket har inneburit en kraftigt stigande försäljning.

Resultatmässigt är 2020 därför vårt bästa år någonsin! Vårt strukturerade arbete inom ekonomin utvecklas löpande och vi har ett bra samarbete bolagen emellan. Med god kostnadskontroll tillsammans med löpande uppföljning känner vi oss trygga i det ekonomiska arbetet. Vi kan verkligen sträcka på ryggen inför årets resultat.

Ekonomiska resultat, Bertegruppen Belopp i TKR

	2020	2019	2018
Nettoomsättning	798 873	753 930	723 878
Rörelsekostnader	600 217	600 333	584 385
Lön och ersättning till medarbetare	91 018	86 765	88 175
Skatt och sociala avgifter	42 928	34 824	31 477
Betalningar till finansiärer	2 801	2 921	3 840
Årets resultat	**61 909**	**29 087**	**16 001**

FREDRIK NILSSON
VD Berte Qvarn

HELENA STENSTRÖM
Hållbarhetschef Bertegruppen

HENRIK STENSTRÖM
VD Berte Gård

LOVISA STENSTRÖM
VD Bertegruppen

NANNA EICHBORN
HR-chef Bertegruppen

STEFAN CARLSSON
VD SIA Glass

Bertegruppens ledningsrupp har ordet:

”Ett år vi kan vara stolta över!”

För oss i Bertegruppens ledningsgrupp har 2020 minst sagt varit speciellt. En global pandemi har skapat oro i omvärlden och samhällets utmaningar kring ekonomi, företagande och arbetsmarknad har varit stora. Ovissheten och oron kring smittspridningen och dess konsekvenser har varit en ständig utmaning även för oss. Därför är vi extra stolta över våra medarbetares insatser och ett lysande ekonomiskt resultat!

En nyckel till framgången är helt enkelt att alla hjälpts åt.
Vi är välsignade med otroligt duktiga och positiva medarbetare. De har helhjärtat ställt upp. Det har hjälpt oss att tackla de utmaningar vi ställts inför i form av ökad efterfrågan och produktionstakt mitt under perioder av hög frånvaro. Samtidigt har en lösningsorienterad flexibilitet lett till ökad gemenskap och förståelse för varandra. Alla har insett vad den gemensamma insatsen betyder, att det är tillsammans vi kommer längst!

Stort tack!
Som ett led i att uppmärksamma våra fantastiska medarbetare och deras insatser i en tid då företagsgruppen går väldigt bra beslutade Bertegruppens ledningsgrupp att alla medarbetare skulle få en gratifikation på 5 000 kr.

Även vi i Bertegruppens ledningsgrupp har jobbat ihop oss rejält under året, vilket lett till mer synergier mellan bolagen. Vi drar också mer nytta av varandras kompetens i olika forum, som när vi diskuterar hur vi ska minska vårt klimatavtryck, bli självförsörjande på hållbar processenergi eller tar upp ekonomiska frågeställningar.

Härliga minnen från året var att se havreqvarnen växa fram och att uppleva SIAs fantastiska utveckling.

Nu ser vi framåt.
Vi ska ta fram en definition för vårt önskade ledarskap, fortsätta utveckla konceptet På väg mot fossilfri mångfaldsgård och äntligen påbörja bygget av vårt nya vattenkraftverk i Suseån – som ska ta oss närmare vårt mål att bli självförsörjande på hållbar processenergi. Att vattenmiljön och fiskarna också gynnas av satsningen är en ren hållbarhetsbonus!

”Med kärlek till arvet, med styrka från bygden, med kunskap från tiden och med känsla för kvalitet – då ser framtiden ljus ut.”

Lovisa Stenström, VD Bertegruppen
E-POST: lovisa@bertegruppen.se TEL: 0346-71 52 56

Helena Stenström, Hållbarhetschef Bertegruppen
E-POST: helena@bertegruppen.se TEL: 0346-71 51 42

bertegruppen.se

Bertegruppen AB
Stenlösvägen 33
311 68 Slöinge
E-POST: info@bertegruppen.se
TEL: 0346-71 51 00

bertegruppen.se

Berte Gård
Berte
311 67 Slöinge
E-POST: info@betegard.se
TEL: 0346-71 52 00

bertegard.se

Berte Qvarn
Berte
311 67 Slöinge
E-POST: info@berteqvarn.se
TEL: 0346-71 52 00

berteqvarn.se

SIA Glass
Stenlösvägen 33
311 68 Slöinge
E-POST: info@siaglass.se
TEL: 0346-71 51 00

siaglass.se